

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

BUDGET

du Ministère de la Prévoyance Sociale
pour l'exercice 1963.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1)
PAR

Mme FONTAINE-BORGUET.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a consacré deux séances à l'examen du budget de la Prévoyance Sociale.

L'examen du budget a débuté par un exposé général du Ministre de la Prévoyance Sociale qui a évoqué les grandes lignes de la politique de son département.

EXPOSE DU MINISTRE.

Le budget du département de la Prévoyance Sociale se présente, pour 1963, en augmentation par rapport à 1962 et 1961.

En effet, en 1961 ce budget était de 6.812 millions, en 1962 de 7.027 millions, en 1963 de 7.411 millions.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Deconinck Jules.

A. — Membres : MM. Delhache, De Mey, De Paepe, Mme De Riemaeker-Legot, MM. Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele, — Brouhon, Castel, Deconinck (Jules), De Keuleneir, Demets, Mmes Fontaine-Borguet, Lambert, MM. Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'Haeseleer, Drèze.

B. — Suppléants : MM. De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mme Copée-Gerbinet, MM. Hicguet, Lamers, Paque (Simon). — Cornet.

Voir :

4-XVIII (1962-1963) :

— N° 1 : Begroting.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

BEGROTING

van het Ministerie van Sociale Voorzorg
voor het dienstjaar 1963.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE VOORZORG (1)
UITGEBRACHT

DOOR Mevr. FONTAINE-BORGUET.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie wijdde twee vergaderingen aan de raadslaging over de begroting van Sociale Voorzorg.

De behandeling van deze begroting werd ingeleid door een algemene uiteenzetting van de Minister van Sociale Voorzorg, die in grote trekken het beleid van zijn departement schetste.

UITEENZETTING VAN DE MINISTER.

De op de begroting van het departement van Sociale Voorzorg voor 1963 uitgetrokken bedragen liggen hoger dan die voor de jaren 1962 en 1961.

In 1961 beliep de begroting immers slechts 6.182 miljoen; in 1962 was dit cijfer 7.027 miljoen en thans is het gestegen tot 7.411 miljoen.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Deconinck Jules :

A. — Leden : de heren Delhache, De Mey, De Paepe, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele, — Brouhon, Castel, Deconinck (Jules), De Keuleneir, Demets, Mevr. Fontaine-Borguet, Lambert, de heren Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'Haeseleer, Drèze.

B. — Plaatsvervangers : de heren De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Hicguet, Lamers, Paque (Simon), — Cornet.

Zie :

4-XVIII (1962-1963) :

— N° 1 : Budget.

On peut donc considérer que l'augmentation pour 1963 est de 5,47 %.

Celle-ci est due, pour une bonne partie, à l'augmentation des sommes réservées pour 1963 aux pensions relevant du département de la Prévoyance Sociale.

Le budget des pensions relevant de la Prévoyance Sociale était de 6.112 millions en 1961, de 7.838 millions en 1962 et de 8.188 millions en 1963. A ce dernier chiffre, il convient d'ajouter une somme de 300 millions environ pour le secteur de l'assurance libre.

Rappelons qu'un projet de loi tendant à organiser ce secteur est actuellement en discussion.

On peut donc affirmer que le Gouvernement a fait un effort social considérable qui vise tant les travailleurs salariés que les travailleurs indépendants.

Poursuivant son exposé le Ministre rappelle que la Belgique connaît à l'heure actuelle une grande expansion économique.

Le chômage est à un niveau très bas — il existe même une pénurie généralisée de main-d'œuvre —; les exportations sont en progrès, le revenu national est en augmentation.

La finalité de l'expansion économique est le progrès social. Celui-ci doit se traduire par un accroissement du bien-être des diverses classes de la population.

Nul ne contestera qu'un progrès réel a été réalisé dans un climat de paix sociale, qui ne fut troublé que par des conflits locaux. (Olen, Clabecq...).

Tout récemment, le Gouvernement a favorisé le règlement du conflit qui avait surgi dans le secteur des mineurs.

Il a d'autre part encouragé les accords sociaux notamment en matière de salaires et réalisé une programmation sociale en accord avec les organisations syndicales du secteur public.

Enfin, dans un proche avenir, le Gouvernement a l'intention de définir ses objectifs en matière sociale, et de les porter à la connaissance des partenaires sociaux.

De cette manière, les représentants qualifiés des chefs d'entreprises et des travailleurs pourront engager leurs négociations avec plus de chances de succès et une meilleure information quant aux répercussions éventuelles d'initiatives du secteur public, et notamment du Gouvernement.

Le Ministre exprime le vœu que les pourparlers entre partenaires sociaux aboutissent à un nouvel accord de programmation applicable dès le 1er janvier 1963.

* * *

En conclusion de son exposé, le Ministre rappelle les trois objectifs fondamentaux qui doivent, selon lui, dominer l'action de son département :

— réaliser l'équilibre général des secteurs de la sécurité sociale du point de vue financier. Dans ce domaine, le problème du pécule familial de vacances devra être examiné dans un très proche avenir.

— faire bénéficier de larges couches de la population d'une véritable sécurité sociale.

— simplifier et rationaliser le fonctionnement de l'administration et assurer un contact plus humain entre les services et la population.

Il se réjouit encore de pouvoir constater que la politique sociale est de moins en moins controversée et que chacun

Derhalve is het budget voor 1963 met 5,47 % toegenomen.

Deze verhoging is goeddeels te wijten aan de vermeerdering van de voor 1963 bestemde bedragen betreffende de onder het departement van Sociale Voorzorg ressorterende pensioenen.

De begroting van de onder Sociale Voorzorg ressorterende pensioenen beliep in 1961 de som van 6.112 miljoen frank; in 1962 was dit cijfer 7.838 miljoen en, in 1963, 8.188 miljoen. Bij dit laatste bedrag moet nog circa 300 miljoen voor de sector van de vrijwillige verzekering gevoegd worden.

Terloops zij erop gewezen, dat thans een wetsontwerp, strekkende tot de organisatie van deze sector, in bespreking is genomen.

Men mag dus gerust beweren, dat de Regering een belangrijke sociale inspanning heeft gedaan, zowel in het voordeel van de werknemers als in dat van de zelfstandigen.

De Minister vervolgde zijn uiteenzetting met erop te wijzen, dat België op dit ogenblik een grote economische expansie kent.

De werkloosheid is uiterst gering — er bestaat zelfs een algemeen tekort aan arbeidskrachten; de export maakt vorderingen, het nationaal inkomen stijgt.

Het uiteindelijke oogmerk van de economische expansie is de sociale vooruitgang. Deze moet een grotere welvaart van de diverse bevolkingsklassen verschaffen.

Niemand zal durven betwisten, dat in ons land een werkelijke vooruitgang tot stand is gekomen in een atmosfeer van sociale vrede, die slechts door plaatselijke geschillen verstoord werd (Olen, Clabecq,...).

Onlangs nog trad de Regering bemiddelend op bij de regeling van het conflict dat in de mijnsector gerezen was.

Anderzijds heeft zij het sluiten van sociale overeenkomsten aangemoedigd, met name op het stuk van lonen en, in overleg met de vakverenigingen van de openbare sector, ontwierp zij een sociale programmatie.

Tenslotte is de Regering van plan binnenkort haar doelstellingen op sociaal gebied te bepalen en er de sociale partners op de hoogte van te brengen.

Aldus zullen de bevoegde vertegenwoordigers van de ondernemingshoofden en van de werknemers hun onderhandelingen met grotere kansen op welslagen kunnen aanvatten en zullen zij beter zijn ingelicht over de eventuele gevolgen van initiatieven van overheidswege, en met name vanwege de Regering.

De Minister spreekt de wens uit dat de besprekingen tussen de sociale partners zullen leiden tot een nieuwe programmatie-overeenkomst, die van 1 januari 1963 af van toepassing zal zijn.

* * *

Tot besluit van zijn betoog herinnert de Minister aan de drie fundamentele doeleinden, die, naar zijn mening, richtinggevend moeten zijn voor de werking van zijn departement :

— het algemeen financieel evenwicht van de sectoren van de sociale zekerheid verwezenlijken. In dit verband dient het probleem van het gezinsvakantiegeld in een zeer nabije toekomst onderzocht te worden;

— brede lagen van de bevolking van een werkelijke sociale zekerheid laten genieten;

— de taak van het bestuur vereenvoudigen en rationaliseren en de betrekkingen tussen diensten en bevolking vestigen op meer bezorgdheid voor de mens.

De Minister verheugt er zich over dat het maatschappelijk beleid steeds minder aanleiding geeft tot bewistingen

reconnaît qu'elle est un facteur essentiel pour l'avenir et le bien-être de notre population.

* * *

Dans son exposé le Ministre a également passé en revue la situation des différents secteurs de la sécurité sociale relevant de son département.

Toutefois, en vue d'une présentation plus logique et plus claire de la matière, les précisions données par le Ministre seront reprises sous différentes rubriques à la suite des questions du même ordre posées par les commissaires.

DISCUSSION GENERALE.

Soulignons tout d'abord que la Commission a souscrit à la déclaration d'un commissaire qui a exprimé sa satisfaction particulière de ce que, pour la première fois, le budget de la Prévoyance Sociale ait été déposé suffisamment tôt pour qu'il puisse être examiné en commission au cours du mois d'octobre.

Déclaration gouvernementale et réalisations.

A l'unanimité la Commission s'est réjouie des réalisations inscrits à l'actif du département de la Prévoyance Sociale.

Le Ministre signale que les résultats obtenus constituent l'expression positive de la volonté du Gouvernement de remplir les engagements auxquels il a souscrit dans sa déclaration du 2 mai 1961.

Pour répondre à un voeu exprimé par un commissaire, un tableau comparatif de ces engagements au regard des réalisations a d'ailleurs été établi :

DECLARATION GOUVERNEMENTALE

A réaliser au 1er octobre 1961 :

1°) Augmentation de la pension des

- ouvriers mariés à 38.500 francs
- des isolés à 26.800 francs
- des veuves à 21.500 francs

Des adaptations correspondantes seront apportées aux pensions des employés, des ouvriers mineurs et des assurés libres.

REALISATIONS

La loi du 17 juillet 1961 a accordé les nouveaux taux annoncés au 1er octobre 1961, à toutes les catégories de travailleurs visées dans la déclaration.

en dat algemeen wordt erkend dat dit beleid een wezenlijke bijdrage betekent voor de toekomst en het welzijn van onze bevolking.

* * *

Verder was het betoog van de Minister gewijd aan een overzicht van de toestand van de verschillende sectoren van de sociale zekerheid, die onder zijn departement ressorteren.

Om de zaken echter in logische volgorde en klaarder voor te stellen worden de door de Minister verstrekte nadere bijzonderheden in verschillende rubrieken ingedeeld, die overeenstemmen met de door de Commissieleden gestelde vragen.

ALGEMENE BESPREKING.

In de eerste plaats moge worden opgemerkt dat de Commissie het eens was met de verklaring van een commissielid, die het bijzonder verheugend noemde dat de begroting van Sociale Voorzorg voor de eerste maal tijdig genoeg is ingediend om in de loop van de maand oktober in de Commissie te kunnen worden besproken.

Regeringsverklaring en resultaten.

De Commissie heeft eenparig haar tevredenheid uitgesproken over de resultaten die op het credit van het departement van Sociale Voorzorg zouden mogen geschreven worden.

De Minister wijst erop dat de bereikte resultaten de positieve vertolking zijn van de wil van de Regering om de verbintenis na te komen die zij luidens haar verklaring van 2 mei 1961 heeft aangegaan.

Ter voldoening aan een door een lid uitgesproken wens is een vergelijkingstabell opgemaakt, waarin die verbintenis tegenover de resultaten worden geplaatst :

DECLARATION GOUVERNEMENTALE	REALISATIONS	REGERINGS- VERKLARING	RESULTATEN
<i>A réaliser au 1er octobre 1961 :</i>		<i>Op 1 oktober 1961 tot stand te brengen :</i>	
1 ^o) Augmentation de la pension des	La loi du 17 juillet 1961 a accordé les nouveaux taux annoncés au 1 ^{er} octobre 1961, à toutes les catégories de travailleurs visées dans la déclaration.	1 ^o) Verhoging van het pensioen der	De wet van 17 juli 1961 kent de beloofde nieuwe bedragen toe met ingang van 1 oktober 1961 voor alle categorieën van de in de regeringsverklaring bedoelde werknemers.
— ouvriers mariés à 38.500 francs		— gehuwde arbeiders tot 38.500 frank	
— des isolés à 26.800 francs		— alleenstaanden tot 26.800 frank	
— des veuves à 21.500 francs		— weduwen tot 21.500 frank	
Des adaptations correspondantes seront apportées aux pensions des employés, des ouvriers mineurs et des assurés libres.		Daarmede overeenkomende aanpassingen worden in uitzicht gesteld inzake de pensioenen voor bedienden, mijnwerkers en vrijwillig verzekerden.	

DECLARATION
GOUVERNEMENTALE.

2e) Augmentation des allocations de naissance dans le cadre du régime des allocations familiales des travailleurs indépendants.

3e) Le groupe de travail tripartite chargé d'étudier les bases de la réforme de l'A. M. I. sera invité à poursuivre ses travaux, dont les conclusions devront être déposées au début de l'été.

A réaliser au 1er janvier 1962 :

1e) Une deuxième étape de l'augmentation des pensions en vue de porter la pension

- des ouvriers mariés à 40.000 francs
- des isolés à 29.000 francs
- des veuves à 25.000 francs

2e) La réforme de l'assurance maladie-invalidité, à réaliser par une action conjointe des départements de la Prévoyance Sociale et de la Santé Publique.

3e) Réserver une proportion suffisante des ressources rendues disponibles par l'expansion économique à une politique familiale, inspirée tant par le souci de la justice sociale que par la nécessité de créer les conditions d'un renouveau démographique en Belgique.

REALISATIONS.

L'arrêté royal du 23 juin 1961 a porté les allocations de naissance accordées aux travailleurs indépendants au même taux que celles octroyées aux travailleurs salariés.

Le groupe de travail parlementaire chargé de l'étude des problèmes de l'A. M. I. a publié son rapport final le 26 septembre 1961.

Cette étape a été réalisée par la loi du 3 avril 1962 adaptant les taux de pension aux minima fixés par la déclaration, avec effet rétroactif au 1er janvier 1962.

Cette réforme, en raison des nombreux pourparlers qu'elle nécessite avec les milieux intéressés, — groupe de travail, organismes assureurs, corps médical et corps pharmaceutique — n'a pu être réalisée selon le timing prévu, mais on peut considérer que les éléments sont réunis en vue du dépôt — annoncé — du projet de loi.

En vue de l'application progressive de cette politique, un groupe de travail gouvernemental a déposé un rapport sur la politique familiale et démographique.

Une première phase a été entamée le 1er octobre 1962. Elle concerne l'augmentation des allocations de naissance tant pour les travailleurs indépendants que salariés et l'augmentation des allocations familiales des travailleurs salariés.

REGERINGS-
VERKLARING.

2e) Verhoging van de geboortepremiëen voor de zelfstandige arbeiders.

3e) De drieledige werkgroep, die de studie van de grondslagen voor de hervorming van de V. Z. I. tot opdracht heeft zal uitgenodigd worden om haar werkzaamheden voort te zetten, en haar conclusies bij de aanvang van de zomer in te dienen.

Op 1 januari 1962 tot stand te brengen :

1^e) Een tweede verhoging van de pensioenen :

- der gehuwde arbeiders tot 40.000 frank
- der alleenstaande tot 29.000 frank
- der weduwen tot 25.000 frank

2^e) De hervorming van de verzekering tegen ziekte en invaliditeit in gemeen overleg tussen het departement van Sociale Voorzorg en dat van Volksgezondheid.

3^e) Een toereikend deel van de door de economische expansie vrijgekomen middelen voor te behouden voor een gezinspolitiek, die zowel steunt op sociale rechtvaardigheid als op de noodzakelijkheid om de voorwaarden te creëren tot een demografische opleving in België.

RESULTATEN.

Het koninklijk besluit van 23 juni 1961 brengt de aan de zelfstandigen toegekende kraamgelden op hetzelfde bedrag als voor de werknemers.

De met de bestudering van de V. Z. I.-problemen belaste werkgroep heeft haar eindverslag op 26 september 1961 bekendgemaakt.

Deze etappe kwam tot stand ingevolge de wet van 3 april 1962, houdende aanpassing van de pensioenbedragen aan de in de regeringsverklaring vastgestelde minimum, met terugwerkende kracht op 1 januari 1962.

Ingevolge de talrijke onderhandelingen die deze hervorming met de betrokken kringen (zoals werkgroep, verzekeringsinstellingen, dokters- en apothekerskorpsen) nodig maakt, kon zij niet volgens het in uitzicht gestelde tijdschema geschieden, maar er mag worden aangenomen, dat voor de aangekondigde indiening van het wetsontwerp de nodige gegevens vorhanden zijn.

Om dit beleid progressief ten uitvoer te leggen, heeft een gouvernementale werkgroep een verslag ingediend over het gezins- en bevolkingsbeleid.

Op 1 oktober 1962 werd een eerste fase' ingeluid. Deze heeft betrekking op de verhoging van de kraamgelden voor de zelfstandigen en de werknemers, zomede op de verhoging van de kinderbijslagen der werknemers.

**DECLARATION
GOUVERNEMENTALE.**

Un Institut national de la Sécurité Sociale remplaçant l'actuel O.N.S.S. sera créé. Il aura notamment pour attributions d'organiser de façon coordonnée la gestion des fonds des divers régimes de sécurité sociale et l'étude des conditions d'évolution économique et sociale de la sécurité sociale.

Un programme social portant sur plusieurs années sera mis en œuvre en collaboration avec les grands organismes consultatifs.

Une dernière étape du programme d'adaptation des pensions devra être inscrite dans la réalisation de la programmation sociale générale.

REALISATIONS.

Deux mesures importantes ont été prises en vue d'une meilleure coordination de la gestion financière. Il s'agit en l'occurrence de la création de deux commissions spécialisées à savoir : la Commission des problèmes financiers et la Commission de normalisation de la comptabilité des organismes d'intérêt public de la sécurité sociale.

La politique sociale à long terme a fait l'objet d'une étude très poussée qui permettra au Gouvernement de définir, à l'intention des partenaires sociaux, ses objectifs en matière sociale afin qu'un nouvel accord de programmation puisse être conclu avec des chances de succès.

**REGERINGS-
VERKLARING.**

Een Nationaal Instituut voor de Maatschappelijke Zekerheid zal worden opgericht ter vervanging van de huidige R.M.Z. Zijn bevoegdheid zal er onder meer in bestaan, het beheer van de gelden der diverse stelsels voor maatschappelijke zekerheid te coördineren en de economische en sociale voorwaarden, die de evolutie van de maatschappelijke zekerheid bepalen, ernstig te bestuderen.

Een sociaal programma, lopend over verschillende jaren, zal in samenwerking met de grote adviserende instellingen tot uitvoering worden gebracht.

Een laatste etape van het programma tot aanpassing van de pensioenen zal dienen aangelegd te worden in het raam van de algemene sociale programmatie.

RESULTATEN.

Er zijn twee belangrijke maatregelen genomen met het oog op een betere coördinatie van het financiële beheer. Het betreft de oprichting van twee gespecialiseerde commissies, nl. : de Commissie voor de financiële problemen en de Commissie voor de normalisering van de boekhouding der instellingen van algemeen nut van de sociale zekerheid.

Het sociale beleid op lange termijn was het voorwerp van een doorwerkte studie die het de Regering mogelijk zal maken haar sociale oorkmerken ter intentie van beide sociale partners te bepalen, dit cm met enige kans op welslagen een nieuwe overeenkomst inzake de sociale programmatie te kunnen afsluiten.

Politique de sécurité sociale.

Un commissaire souhaite que le Sénat examine le plus rapidement possible le projet de loi voté par la Chambre, relatif à l'Office National des Pensions ouvrières. Le Ministre marque son accord à ce sujet.

Quant à la décentralisation en matière de perception des cotisations de l'O. N. S. S., certains membres regrettent qu'on ait mis fin aux expériences concluantes faites à Bruges et à Namur. Ils sont d'avis qu'on aurait dû les étendre aux neuf provinces.

Le Ministre estime que la perception des cotisations qui se fait actuellement au niveau de l'administration, a lieu dans les meilleures conditions. En effet, le dernier rapport de l'O. N. S. S. en témoigne puisque la perception représente 100,3 % pour 1961 contre 98,9 % pour 1960.

Mais, il considère que ce sont les services de prestations qui devraient être décentralisés. Deux expériences fondées sur des besoins spécifiques concernant les frontaliers, tels Mouscron et Malmedy, ont été tentées. Deux autres projets sont en voie de réalisation à Turnhout et à Arlon.

Une coordination de ces services devra être envisagée, le but poursuivi étant de faciliter le contact des bénéficiaires avec les organismes de l'O. N. S. S.

Répondant aux préoccupations de certains commissaires au sujet de l'utilité de contacts directs et permanents à établir entre les services belges compétents et les bureaux de sécurité sociale de France (Lille) et des Pays-Bas (Bréda), en vue de hâter la constitution et l'examen des dossiers des allocataires sociaux, le Ministre promet de se mettre en

Beleid inzake Sociale Zekerheid.

Een commissielid wenst dat de Senaat zo spoedig mogelijk het door de Kamer goedgekeurde wetsontwerp betreffende de Rijksdienst voor Arbeiderspensioenen in behandeling zou nemen. De Minister betuigt zijn instemming.

In verband met de decentralisatie, die wat de inning van de bijdragen voor de R. M. Z. betreft, betreuren sommige leden dat een einde werd gemaakt aan de afdoende proefnemingen te Brugge en te Namen. Zij menen dat men deze had moeten uitbreiden tot de negen provinciën.

In verband met de decentralisatie, wat de inning van de bijdragen, die thans verricht wordt op het niveau van het bestuur, in de beste omstandigheden plaats gript. Het laatste verslag van de R. M. Z. wijst zulks immers uit, vermits de inning 100,3 % vertegenwoordigt voor 1961 tegenover 98,9 % voor 1960.

Maar volgens hem zouden de uitkeringsdiensten moeten worden gedecentraliseerd. Er werden twee experimenten gedaan, die steunden op specifieke behoeften, te Moeskroen en te Malmedy, wat de grensarbeiders betreft. Thans worden twee andere ontwerpen ten uitvoer gebracht, te Turnhout en te Aarlen.

Een coördinatie van die diensten dient beoogd, aangezien het nagestreefde doel erin bestaat het contact van de gerechtigden met de organismen van de R. M. Z. te vergemakkelijken.

Beantwoordend aan de bezorgdheid van sommige commissieleden nopens het nut van rechtstreekse en voortdurende contacten tussen de bevoegde Belgische diensten en de burelen voor sociale zekerheid in Frankrijk (Rijssel) en Nederland (Breda), ten einde het aanleggen en het onderzoek van de dossiers van de gerechtigden op uitkeringen te

rapport avec le Département des Affaires Etrangères, pour que ces contacts soient réalisés.

Enfin, le Ministre annonce son intention de régler le problème des administrateurs de sociétés dans un projet de loi qui tendra également à régulariser la situation des administrateurs des coopératives, des mutualités et des dirigeants des syndicats.

Statut social des indépendants.

Se référant au rapport relatif au statut social des indépendants qui vient d'être publié, plusieurs membres seraient désireux d'obtenir des informations précises quant à l'exécution des propositions contenues dans ce rapport; un membre de la Commission attire plus particulièrement l'attention sur la revendication des milieux indépendants en matière d'allocations familiales, à savoir l'octroi d'allocations identiques à celles des salariés à partir du troisième enfant.

Dans l'esprit de l'intervenant, le financement d'une pareille mesure devrait se réaliser par l'augmentation des subventions de l'Etat et une augmentation parallèle des cotisations qui, d'après lui, ne devraient plus, dans ce secteur, être calculées sur la base du revenu cadastral, mais bien sur la base des revenus professionnels.

Un autre commissaire demande si, dans le projet sur l'assurance maladie-invalidité, l'extension des soins de santé sera appliquée aux indépendants.

Le Ministre répond que le rapport de la Commission présidée par M. Allard, Président du Conseil Supérieur des Classes Moyennes, a été remis au Gouvernement qui en a entamé l'étude. Celui-ci a d'ailleurs déjà, à plusieurs reprises, annoncé son intention de faire progresser parallèlement les allocations familiales des salariés et celles des indépendants. A ce sujet le Ministre estime, avec un des intervenants, qu'il y a lieu de demander aux intéressés, de même qu'à l'Etat, un sérieux effort financier.

Dans ce même ordre d'idées il fait toutefois remarquer que l'arrêté royal du 5 septembre 1961 a augmenté les taux des allocations familiales en vigueur pour les travailleurs indépendants, et a pris les mesures nécessaires à l'assainissement financier du régime. Ce dernier est actuellement en équilibre et même en boni.

D'autre part, les travailleurs indépendants bénéficient des mêmes taux d'allocations de naissance que ceux prévus pour les travailleurs salariés.

En ce qui concerne l'assurance maladie-invalidité, le projet de réforme qui, conformément aux conclusions du groupe de travail, prévoit la scission du secteur des indemnités de celui des soins de santé, permettra d'étendre aux indépendants le bénéfice de ce dernier secteur, tout au moins en ce qui concerne la couverture des gros risques. C'est d'ailleurs ce qui est demandé dans le rapport sur le statut social des indépendants.

Le Ministre est cependant d'avis, conformément à ce qui est prévu dans la réforme, qu'avant de s'engager dans cette voie, il faut donner une structure à la nouvelle organisation des soins de santé.

Les pensions.

Au sujet de la loi du 3 avril 1962, article 11, différents commissaires rappellent les appréhensions formulées en ce qui concerne l'établissement des preuves de la carrière, pour

bespoedigen, belooft de Minister dat hij zich in verbinding zal stellen met het Departement van Buitenlandse Zaken, opdat die contacten zouden tot stand komen.

Tenslotte deelt de Minister mede dat hij voornemens is het vraagstuk van de beheerders van maatschappijen te regelen in een wetsontwerp dat er eveneens zal toe strekken de toestand te regelen van de beheerders van de samenwerkende vennootschappen, van de mutualiteiten en van de leiders der vakverenigingen.

Sociaal statuut van de zelfstandigen.

In verband met het zo pas verschenen verslag over het sociaal statuut van de zelfstandigen zouden enkele leden graag nauwkeurige inlichtingen bekomen over de uitvoering van de in dit verslag vervatte voorstellen; een Commissielid vestigt in het bijzonder de aandacht op de eis van de zelfstandigen wat de kinderbijslagen betreft, nl. van het derde kind af dezelfde bijslagen als voor de werknemers.

Naar de mening van spreker zou de financiering van zulk een maatregel moeten geschieden door verhoging van de Rijkstoelagen en een gelijklopende verhoging van de bijdragen die, volgens hem, in die sector niet langer berekend zouden moeten worden op basis van het kadastraal inkomen, maar op basis van het beroepsinkomen.

Een ander Commissielid vraagt of in het ontwerp betreffende de ziekteverzekering de uitbreiding van de geneeskundige verzorging voor de zelfstandigen zal gelden.

De Minister antwoordt dat het verslag van de Commissie voorgezeten door de heer Allard, Voorzitter van de Hoge Raad voor de Middenstand, aan de Regering werd overhandigd, en dat deze de studie ervan heeft aangevat. Zij heeft trouwens reeds meermaals haar voornemen betuigd, het bedrag van de kinderbijslagen voor de werknemers en de zelfstandigen gelijklopend op te voeren. Zoals een van de sprekers is de Minister de mening toegedaan dat, op dat gebied, zowel vanwege de belanghebbenden als vanwege de Staat een ernstige financiële inspanning moet worden gevraagd.

In dezelfde gedachtengang merkt hij nochtans op dat bij koninklijk besluit van 5 september 1961 de bedragen van de kinderbijslagen voor de zelfstandigen werden verhoogd en de nodige maatregelen getroffen voor de financiële sanering van het betreffende stelsel. Dit laatste is nu in evenwicht en vertoont zelfs een batig saldo.

Anderzijds ontvangen de zelfstandigen als kraamgeld dezelfde bedragen als de werknemers.

Wat de ziekteverzekering betreft zal het hervormingsontwerp dat, overeenkomstig de besluiten van de werkgroep, de scheiding van de sectoren der uitkeringen en der gezondheidszorg voorziet, de mogelijkheid scheppen het genot van deze laatste sector uit te breiden tot de zelfstandigen, ten minste wat de grote risico's betreft, zoals trouwens gevraagd wordt in het verslag over het sociaal statuut van de zelfstandigen.

De Minister is nochtans de mening toegedaan dat, zoals voorzien is in het ontwerp, vooraleer die weg in te slaan, men eerst de nieuwe organisatie van de geneeskundige verzorging een structuur dient te geven.

De pensioenen.

In verband met artikel 11 van de wet van 3 april 1962 herinneren verschillende Commissieleden aan de door hen betuigde bezorgdheid wat het bewijs van de beroeploophaan

les années antérieures à 1945. Ils souhaitent que l'Administration fasse preuve de plus de souplesse et de largesse d'esprit.

Le Ministre n'a pas manqué d'être attentif à ce problème qu'il sait controversé, mais n'ayant été jusqu'à présent saisi d'aucune plainte, il demande que des cas concrets lui soient signalés.

Dans le même ordre d'idées, un membre suggère au Ministre d'organiser un service auquel les travailleurs pourraient s'adresser bien avant la date de leur demande de pension, afin d'obtenir, sur production de pièces justificatives, les attestations relatives à leur carrière professionnelle. Cette procédure, au moment de l'ouverture du droit, leur faciliterait la preuve de leur occupation et pourrait activer la liquidation de leurs dossiers.

Le Ministre est attentif à cette suggestion, mais il estime que cette action pourrait être valablement menée par les organisations syndicales et les secrétariats sociaux qui devraient, dès à présent, recommander à leurs membres de préparer leur dossier de demande de pension. Il envisagera la publication d'un communiqué à ce sujet.

Il rappelle que vient d'être publié au *Moniteur* un arrêté royal portant le délai autorisé pour l'introduction de la demande de pension de 4 à 8 mois. Cette mesure permettra une plus longue instruction du dossier, de telle sorte que le demandeur puisse recevoir sa pension en temps opportun.

D'autres membres voudraient que la Caisse d'Epargne et la Caisse Nationale des Pensions pour Employés se hâtent d'envoyer les extraits de comptes individuels. Les assujettis, approchant de l'âge de la pension, sont inquiets.

Le Ministre informe que ce problème fait à l'heure actuelle l'objet d'un examen au sein d'une commission de fonctionnaires. Sous peu, des conclusions seront déposées.

Certains commissaires constatent que la révision des dossiers consécutivement à l'adoption de la dernière loi sur les pensions a eu pour résultat que l'examen des nouveaux dossiers introduits au cours de cette année a subi un certain retard, tandis que ceux relatifs aux pensionnés mineurs et aux carrières mixtes attendent toujours pour recevoir un sort.

Par ailleurs, les travaux de la Commission Supérieure des pensions ainsi que des commissions d'appel font l'objet de diverses critiques. Bien des cas en suspens, depuis de nombreux mois, ne sont pas encore inscrits au rôle des commissions. Compte tenu de cette lenteur, un commissaire demande qu'une pension provisionnelle puisse être attribuée aux intéressés, afin qu'ils ne soient pas obligés à recourir aux commissions d'assistance publique.

A ce sujet, le Ministre reconnaît avec les intervenants que le problème des délais de paiement doit être résolu et donne les précisions suivantes :

L'exécution de la loi du 3 avril 1962 et l'indexation accordée à partir du 1er août ont constitué un travail très important pour les services des pensions.

Cette tâche a été menée à bien et les derniers dossiers de paiement sont mis en liquidation.

Diverses mesures ont dû être prises pour faire face à ce travail considérable. C'est ainsi que le service des carrières mixtes est actuellement en cours de réorganisation et que le personnel destiné à traiter ces divers dossiers sera étoffé.

betreft voor de jaren vóór 1945. Zij drukken de wens uit dat het Bestuur hier met meer soepelheid en ruimheid van geest zou optreden.

De Minister volgt dit probleem met grote aandacht, maar er werd hem tot dusver geen enkele klacht overgemaakt. Hij vraagt dat men hem concrete gevallen zou ter kennis brengen.

In dezelfde gedachtengang oppert een lid de suggestie dat de Minister in zijn Bestuur een dienst zou oprichten, waartoe degenen die arbeid verrichten, zich zouden kunnen wenden lang vóór de datum van hun pensioenaanvraag, ten einde er, op voorlegging van bewijskrachtige bescheiden, de getuigschriften te bekomen betreffende hun beroepsloopbaan. Deze procedure zou hen, bij het ingaan van hun recht op pensioen, het leveren van het bewijs van hun tewerkstelling vergemakkelijken en de afhandeling van de dossiers bespoedigen.

De Minister staat niet afwijzend tegenover deze suggestie, maar hij is van oordeel dat dit een taak is die met nuttig gevolg kan worden vervuld door de vakorganisaties en de sociale secretariaten, die nu al hun leden zouden moeten aanraden het dossier voor hun pensioenaanvraag klaar te maken. Hij neemt zich voor daarover een communiqué te laten verschijnen.

Hij herinnert eraan dat een koninklijk besluit zopas in het *Belgisch Staatsblad* werd bekend gemaakt, waarbij de termijn voor het indienen van een pensioenaanvraag van 4 op 8 maanden wordt gebracht. Ingevolge deze maatregel zal het onderzoek van de dossiers over een langere periode geschieden, zodat de aanvrager te gelegener tijd zijn pensioen zal kunnen ontvangen.

Andere leden wensen dat de Spaarkas en het Rijksfonds voor pensioenen haast zou maken met het versturen van de uittreksels van individuele rekeningen. De verzekeringsplichtigen, die weldra de pensioengerechtigde leeftijd zullen bereiken, zijn ongerust.

De Minister antwoordt hierop dat dit probleem thans onderzocht wordt door een Commissie van ambtenaren. De besluiten van dit onderzoek zullen eerlang worden neergelegd.

Sommige leden stellen vast dat de herziening van de dossiers ingevolge de goedkeuring van de laatste pensioenwet een zekere vertraging in het onderzoek van de nieuwe dossiers, die in de loop van dit jaar werden ingediend, heeft veroorzaakt; verder wachten ook de dossiers van de gepensioneerde mijnwerkers en van de « gemengde beroepsloopbanen » nog steeds op hun beurt.

Ook op de werkzaamheden van de Hoge Commissie voor de Pensioenen en van de Commissie van Beroep wordt allerhande kritiek uitgeoefend. Talrijke gevallen zijn sedert vele maanden aanhangig en komen nog niet voor op de agenda van de Commissies. Gelet op de trage werking van deze organen wenst een spreker dat een provisioneel pensioen aan de belanghebbenden toegekend zou kunnen worden, opdat dezen niet aangewezen zouden zijn op de Commissies van Openbare Onderstand.

De Minister is het eens met de interveniënten om te erkennen dat het vraagstuk van de betalingstermijnen moet opgelost worden. Hij verstrekt volgende toelichtingen :

De tenuitvoerlegging van de wet van 3 april 1962 en de beslissing om de bedragen met ingang van 1 augustus aan het indexcijfer aan te passen betekenden een aanzienlijk werk voor de pensioendiensten.

Dit werk is nu tot een goed einde gebracht en de laatste uitbetalingsdossiers liggen ter uitvoering klaar.

In verband met dit omvangrijke werk moesten diverse maafregelen worden genomen. Zo is bij voorbeeld thans een reorganisatie van de dienst voor de gemengde beroepsloopbanen aan de gang en zal worden voorzien in het nodige personeel voor het behandelen van die diverse dossiers.

Des statistiques ont été établies afin de connaître approximativement la répartition des montants de pension dans divers secteurs. Dans le secteur ouvrier par exemple, sur un échantillonnage important de demandes de pension de vieillesse introduites (taux ménage — carrière complète) :

40 % des cas reçoivent entre 40.500 et 41.500 francs;
16 % des cas reçoivent entre 41.500 et 42.500 francs;
11 % des cas reçoivent entre 42.500 et 43.500 francs;
8 % des cas reçoivent entre 43.500 et 44.500 francs.

Le reste, soit environ 25 % des cas, reçoivent plus de 44.500 francs. Enfin, 22 cas obtiennent entre 50.000 et 55.000 francs.

Ces chiffres sont exemplatifs des résultats bénéfiques pour les travailleurs de l'application de la nouvelle législation. De même, dans le secteur employé, on constate, pour un échantillonnage de même importance, que :

1 % des cas reçoit 58.000 francs;
50 % reçoivent 57.000 francs;
10 % reçoivent 55.000 francs;
29 % reçoivent de 53.333 francs à 54.000 francs.

En exécution de la loi du 3 avril 1962 relative à la pension de retraite des ouvriers et des employés, la Caisse Nationale des Pensions de Retraite et de Survie a terminé le travail d'adaptation des pensions, tandis que la C. N. P. R. S. l'a exécuté suivant le timing ci-après :

323.258 pensions adaptées aux nouveaux taux ont été payées dès les échéances normales du mois d'avril 1962 avec les arriérés échus depuis le 1er janvier.

Ce chiffre se décompose de la façon suivante :

Pensions retraite « ouvrier »	159.814
Pensions survie « ouvrier »	115.446
Pensions retraite « employé » ...	24.234
Pensions survie « employé »	23.764

53.255 pensions ont été payées dans les mêmes conditions au cours du mois de mai, soit :

Pensions étrangères (Pensions de retraite et pensions de survie) ...	11.610
Pensions retraite « ouvrier »	13.224
Pensions retraite « employé »	11.028
Pensions survie « ouvrier »	11.665
Pensions survie « employé »	4.636
Pensions survie « marins »	1.092

25.357 au mois de juin, soit :

Pensions de retraite « ouvrier » ...	4.812
Pensions de survie « ouvrier » ...	1.617
Pensions de retraite « employé » ...	754
Pensions de survie « employé » ...	1.376
Pensions étrangères (retraite et survie)	810
Carrières mixtes (pensions de retraite)	15.998

52.774 au mois de juillet, soit :

1) Pensions retraite et survie « ouvrier » et « employé » :
 Virements ... ...)
 Paiements à l'étranger ... ...) 83.822
 Paiements à l'administrateur provisoire ...)

Er werden statistieken angelegd om bij benadering te weten hoe de pensioenbedragen over verschillende sectoren zijn verdeeld. Uit een ruime keuze van ouderdomspensioen-aanvragen in de sector arbeiders (gezinsbedrag — volledige beroepsloopbaan) blijkt dat wordt uitgekeerd :

in 40 % van de gevallen, tussen 40.500 en 41.500 frank;
in 16 % van de gevallen, tussen 41.500 en 42.500 frank;
in 11 % van de gevallen, tussen 42.500 en 43.500 frank;
in 8 % van de gevallen, tussen 43.500 en 44.500 frank.

In de overige gevallen, d.i. ongeveer 25 %, wordt meer dan 44.500 frank uitgekeerd. Tenslotte zijn er 22 gevallen tussen 50.000 en 55.000 frank.

Deze cijfers tonen aan welke heilzame gevolgen de toe- passing van de nieuwe wetgeving met zich brengt voor de arbeiders. Uit een even ruime keuze bij de bedienden blijkt dat wordt uitgekeerd :

in 1 % van de gevallen, 58.000 frank;
in 50 % van de gevallen, 57.000 frank;
in 10 % van de gevallen, 55.000 frank;
in 29 % van de gevallen, 53.333 à 54.000 frank.

In uitvoering van de wet van 3 april 1962 betreffende het rustpensioen van arbeiders en bedienden, heeft de Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen haar werk beëindigd; de R. K. R. O. P. heeft de aanpassing van de pensioenen met inachtneming van volgende timing uitgevoerd :

323.258 aan de nieuwe schalen aangepaste pensioenen werden uitbetaald vanaf de normale termijnen van de maand april 1962, samen met de sinds 1 januari verschuldigde achterstallen.

Dit getal wordt onderverdeeld als volgt :

Rustpensioenen « arbeider »	159.814
Overlevingspensioenen « arbeider »	115.446
Rustpensioenen « bediende »	24.234
Overlevingspensioenen « bediende »	23.764

53.255 pensioenen werden onder dezelfde voorwaarden uitbetaald in de loop van de maand mei, te weten :

Buitenlandse pensioenen (Rust- en overlevingspensioen)	11.610
Rustpensioenen « arbeider »	13.224
Rustpensioenen « bediende »	11.028
Overlevingspensioenen « arbeider »	11.665
Overlevingspensioenen « bediende »	4.636
Overlevingspensioenen « zeelieden »	1.092

25.357 tijdens de maand juni, te weten :

Rustpensioenen « arbeider »	4.812
Overlevingspensioenen « arbeider »	1.617
Rustpensioenen « bediende »	754
Overlevingspensioenen « bediende »	1.376
Buitenlandse pensioenen (rust- en overlevingspensioen)	810
Gemengde beroepsloopbanen (rust-pensioen)	15.998

52.774 tijdens de maand juli, te weten :

1) Rust- en overlevingspensioenen « arbeider » en « bediende » :
 Verschrijvingen ... ...)
 Betalingen aan het buitenland ... ...) 83.822
 Betalingen aan de voorlopige beheerde ...)

2) Pensions retraite et survie « ouvrier » et « employé » ... ...)	1.919	2) Rust- en overlevingspensioenen « arbeider ») en « bediende » ... ...)	1.919
Pension belge + pension étrangère ... ...)		Belgisch pensioen + buitenlands pensioen...)	
3) Pensions de retraite :		3) Rustpensioenen :	
Carrières partielles et mixtes ... ...)	47.033	Gedeeltelijke en gemengde beroepsloopbanen	47.033
25.517 au mois d'août, soit :		25.517 tijdens de maand augustus, te weten :	
1) Pensions retraite :		1) Rustpensioenen :	
Carrières partielles et mixtes ... ...)	25.333	Gedeeltelijke en gemengde beroepsloopbanen	25.333
2) Pension étrangère + pension belge ... ...)	184	2) Buitenlands pensioen + Belgisch pensioen ...	184
22.698 au mois de septembre, soit :		22.698 tijdens de maand september, te weten :	
1) Pensions retraite :		1) Rustpensioenen :	
Carrières partielles et mixtes ... ...)	10.092	Gedeeltelijke en gemengde beroepsloopbanen	10.092
2) Pensions retraite « ouvrier » et/ou pensions retraite « employé » avec une ou plusieurs pensions de survie ... ...)	12.606	2) Rustpensioenen « arbeider » en/of rustpensioenen « bediende » met één of meerdere overlevingspensioenen... ... ...)	12.606

et le solde soit 18.000 seront payées aux échéances normales du mois d'octobre.

Ces derniers cas comprennent en ordre principal les cumuls d'une pension de retraite avec une ou plusieurs pensions de survie ou uniquement de plusieurs pensions de survie.

Les adaptations effectuées à partir du mois de juin ont nécessité l'examen individuel de chaque cas.

La Caisse nationale des pensions de retraite et de survie a ainsi terminé avec un mois d'avance la tâche qui lui était assignée.

Il convient de remarquer qu'outre le travail d'adaptation qui était en cours, la Caisse nationale a procédé à l'indexation de toutes les pensions à partir du mois d'août. Ce travail a porté sur 746.851 cas.

Il reste à adapter un nombre restreint de cas ($\pm$ 15.000) relatifs à des pensions dont la date de prise de cours se situe en 1962.

Il faut cependant signaler que 10.000 de ces cas sont actuellement liquidés sur la base des taux minima garantis par la loi du 3 avril 1962.

Les 5.000 cas restant font l'objet de paiements réguliers sur la base de l'ancien taux en attendant leur régularisation.

Ainsi sont satisfaits dans l'immédiat les droits des travailleurs pensionnés.

Les opérations de régularisation définitive sont en cours avec le concours des organismes attributeurs qui doivent procéder à un réexamen individuel des dossiers tant du point de vue de la carrière que des rémunérations promises.

Toutes les dispositions utiles ont été prises pour terminer cette révision dans les plus brefs délais.

* * *

Des questions ont été posées quant à l'organisation du service des carrières mixtes qui a été institutionalisé par la loi du 3 avril 1962. Le Ministre répond que toutes les dispositions y relatives sont en voie d'exécution afin d'assurer le fonctionnement de ce service, ce qui satisfait les membres de la Commission.

* * *

Plusieurs commissaires soulignent la manière parfois inhumaine dont s'opère la récupération des paiements indus. En effet, cette récupération s'effectue par des retenues qui peuvent aller jusqu'au montant global de la pension et ce pendant plusieurs mois.

2) Rustpensioenen :	
Gedeeltelijke en gemengde beroepsloopbanen	
2) Buitenlands pensioen + Belgisch pensioen ...	184
22.698 tijdens de maand september, te weten :	
1) Rustpensioenen :	
Gedeeltelijke en gemengde beroepsloopbanen	10.092
2) Rustpensioenen « arbeider » en/of rustpensioenen « bediende » met één of meerdere overlevingspensioenen... ... ...)	12.606

en de overige, hetzij 18.000, zullen uitbetaald worden op de normale vervaldagen van de maand oktober.

Deze laatste gevallen omvatten hoofdzakelijk de samenvoegingen van een rustpensioen met één of meerdere overlevingspensioenen of enkel van meerdere overlevingspensioenen.

De sedert de maand juni doorgevoerde aanpassingen hebben het afzonderlijk onderzoek van elk geval noodzakelijk gemaakt.

Zodoende heeft de Rijkskas voor rust-en overlevingspensioenen haar taak een maand vroeger kunnen beëindigen.

Buiten het aanpassingswerk, waarmede zij doende was, heeft de Rijkskas vanaf de maand augustus ook nog de aanpassing van alle pensioenen aan het indexcijfer ter hand genomen. Het gold hier 746.851 gevallen.

Thans moeten nog een beperkt aantal gevallen ($\pm$ 15.000), die betrekking hebben op in 1962 ingaande pensioenen, aangepast worden.

Er wezen nochtans opgemerkt dat 10.000 van deze gevallen op dit ogenblik vereffend worden tegen het bij de wet van 3 april 1962 gewaarborgde minimumbedrag.

De 5.000 overige gevallen worden normaal tegen het oude bedrag uitgekeerd in afwachting van hun regularisatie.

Op dit ogenblik dus is aan de rechten van de gepensioneerde arbeiders voldaan.

De definitieve regularisatie is aan de gang. Daaraan werken mee de met de toekenning belaste instellingen, die een nieuw individueel onderzoek van de dossiers moeten verrichten, zowel wat de beroepsloopbaan betreft als inzake de verdiente bezoldiging.

Alle vereiste maatregelen werden getroffen om deze herziening binnen de kortst mogelijke tijd tot een goed einde te brengen.

* * *

Enkele vragen zijn gesteld over de organisatie van de dienst voor de gemengde beroepsloopbanen, die opgericht is bij de wet van 3 april 1962; de Minister antwoordt dat alle nodige maatregelen getroffen zijn met het oog op de goede werking van deze dienst; de commissieleden uiten hun tevredenheid daarover.

* * *

Verscheidene leden wijzen op de soms onmenselijke wijze waarop onverschuldigde bedragen worden teruggevorderd. Deze terugvordering geschiedt immers bij wijze van afhoudingen, die in sommige gevallen het globale pensioenbedrag bereiken, en dan nog wel gedurende verscheidene maanden.

Le Ministre a été attentif à ce problème et a donné des instructions afin que la récupération des indus s'opère avec un maximum de souplesse et, dans la majorité des cas, elle est précédée d'une enquête faite par des assistantes sociales. Le Ministre ne manquera pas de rappeler ses directives à l'administration.

* * *

Certains commissaires se sont préoccupés du financement du régime de pension des ouvriers et employés.

Le Ministre informe que le plan de financement annexé à la loi du 3 avril 1962 se confirme dans les faits.

Le produit des cotisations, grâce à la période de haute conjoncture que connaît la Belgique à l'heure actuelle, correspond aux prévisions.

* * *

D'autres membres ont insisté pour qu'une solution soit donnée au problème du cumul des pensions des époux dans le même régime.

Il entre dans les intentions du Ministre de résERVER à ce vœu une suite favorable pour autant que les chiffres des recettes se confirment, ce qui paraît bien être le cas.

* * *

Le travail occasionnel des pensionnés fait aussi l'objet de diverses remarques.

Un Membre s'intéresse plus particulièrement au sort des veuves et signale à ce sujet que si l'arrêté royal a porté à 50 heures la limite autorisée pour le travail occasionnel, cette situation n'a pratiquement en rien amélioré le sort des veuves travaillant comme aides familiales dans des services agréés, puisqu'aussi bien elles étaient déjà autorisées à y prêter 48 heures.

A ce sujet, l'intervenant attire l'attention du Ministre sur la contradiction qui existe entre les dispositions de la dernière loi sur les pensions des ouvriers et employés et la fixation, par circulaire, d'un salaire maximum de 150 francs, sous peine pour les intéressés de ne plus bénéficier des allocations familiales au taux d'orphelin.

Aussi souhaite-t-il que le Ministre puisse envisager une solution favorable à ce problème.

Un autre commissaire estime qu'il y aurait lieu de préciser l'interprétation des textes, car une certaine confusion règne dans les esprits qui confondent les notions des limites d'heures de travail et de rétribution. Il demande d'ailleurs s'il n'y aurait pas lieu de revoir ces limites et notamment d'arriver à un travail autorisé d'au moins 60 heures.

Le Ministre rappelle que « la Commission des 33 » a été chargée de l'examen de ce problème et l'a mis par priorité à son ordre du jour.

Mais il est d'accord qu'indépendamment des conclusions auxquelles aboutira ce groupe de travail, il y a lieu d'examiner le sort des veuves travaillant dans les services d'aide familiale. Il insiste cependant sur le fait que les différents aspects du problème du travail féminin doivent être examinés dans un contexte général, notamment en ce qui concerne le travail à mi-temps des femmes.

Le Ministre partage l'opinion de l'intervenant au sujet de la confusion qui règne à propos des limites autorisées de travail et de rétribution. Une circulaire interprétative sera mise au point.

Allocations familiales.

Plusieurs Commissaires, tout en se réjouissant des nouveaux taux d'allocations familiales, regrettent cependant que

Dit probleem is de aandacht van de Minister niet ontgaan en hij heeft instructies gegeven om bij de terugvordering van onverschuldigde bedragen de grootst mogelijke soepelheid aan de dag te leggen; in de meeste gevallen gaat aan de terugvordering een onderzoek door sociale assistenten vooraf. De Minister zal niet nalaten het Bestuur aan zijn richtlijnen te herinneren.

* * *

Sommige leden spraken hun bezorgdheid uit over de financiering van de pensioenregeling voor arbeiders en bedienden.

De Minister deelt mede dat het bij de wet van 3 april 1962 gevoegde financieringsplan wordt bevestigd door de feiten.

Dank zij de periode van hoogconjunctuur, welke België thans doormaakt, stemt de opbrengst der bijdragen overeen met de ramingen.

* * *

Andere leden verzochten met klem om een oplossing voor het probleem betreffende de samenvoeging der pensioenen van de echtgenoten in dezelfde regeling.

Het ligt wel in de bedoeling van de Minister om aan dat verlangen tegemoet te komen, voor zover de cijfers betreffende de ontvangsten worden bevestigd, wat wel het geval schijnt te zijn.

* * *

Ook in verband met het gelegenheidswerk worden verscheidene opmerkingen gemaakt.

Een lid interesseert zich meer in het bijzonder voor het lot der weduwen en wijst er in dit verband op dat, al is het toegestane maximum voor gelegenheidswerk bij koninklijk besluit op 50 uren gebracht, zulks praktisch geen verbetering betekent voor de weduwen die als gezinshelpsters in erkende diensten werken, daar zij er toch al 48 uren mochten presteren.

Hierbij vestigt spreker de aandacht van de Minister op het tegenstrijdige tussen de bepalingen van de jongste wet op de arbeiders- en bediendenpensioenen en de 150 frank die bij rondzendbrief als maximumloon zijn vastgesteld op straffe van uitsluiting van het genot van de voor wezen toegekende kinderbijslag.

Hij wenst dan ook ten zeerste dat de Minister een gunstige oplossing kan vinden voor dit probleem.

Een ander lid acht een duidelijke interpretatie van de teksten wenselijk, want er heerst wel enige begripsverwarring met betrekking tot de grenzen van de arbeidsuren en de bezoldiging. Hij stelt ten andere de vraag of men er niet goed zou aan doen, die grenzen te herzien en met name de toegestane arbeidsuur op ten minste 60 uren te brengen.

De Minister herinnert eraan dat het onderzoek van dit probleem is opgedragen aan de « Commissie der 33 », en dat deze het bij voorrang zal behandelen.

Hij is het er nochtans mede eens dat de toestand van de in diensten voor gezinshulp werkende weduwen dient te worden onderzocht, ongeacht de conclusies waartoe die werkgroep zal komen. Hij verklaart echter nadrukkelijk dat de verschillende aspecten van het probleem betreffende de vrouwendarbeid in een algemeen verband, en met name wat betreft de « part-time » vrouwendarbeid, moet worden onderzocht.

De Minister deelt de zienswijze van het lid nopens de inzake de toegestane arbeids- en beloningsgrenzen heersende verwarring. Er zal dienaangaande een interpretatief rondschrift opgesteld worden.

Kinderbijslagen.

Verscheidene leden verheugen zich over de nieuwe bedragen der kinderbijslagen, doch zij bêtreuren tevens dat de

l'indexation des nouvelles prestations annoncée en janvier par le Gouvernement n'a pas été réalisée.

Un Commissaire s'intéresse plus particulièrement à cette question et estime que cette non-indexation est en contradiction formelle avec la loi du 12 avril 1960 unifiant les divers régimes de liaison à l'indice des prix de détail. Il s'en étonne d'autant plus que, lors du débat au Parlement sur la loi du 25 juillet 1962 portant augmentation du plafond des cotisations en matière d'allocations familiales, il avait été entendu que les nouvelles ressources seraient consacrées intégralement à l'augmentation des allocations familiales et que lors de leur répartition, priorité serait donnée aux familles nombreuses. Le plafond des cotisations ayant été indexé on ne comprend pas qu'il n'en soit pas de même pour toutes les prestations. À ce sujet, il s'informe d'ailleurs sur le point de savoir si le Conseil d'Etat a été consulté sur le projet d'arrêté royal qui doit concrétiser les nouveaux avantages familiaux annoncés pour le 1er octobre 1962.

Le Ministre rappelle que le Gouvernement a décidé de fixer les modalités d'octroi des prestations familiales annoncées dès le mois de janvier et qui prennent cours au 1er octobre 1962, car il a voulu tenir compte des conclusions du rapport de la Commission démographique et familiale et des réactions des divers milieux intéressés.

C'est ainsi que le rapport de la Commission ayant posé le principe du droit égal pour tous les enfants, quel que soit leur rang, à des allocations identiques, il a été décidé, vu l'absence de moyens financiers permettant de rencontrer cette suggestion, de donner dans la répartition des nouvelles ressources, une priorité aux familles qui ont les plus lourdes charges; mais, dans le même esprit, il a paru opportun d'accorder un supplément au 2e enfant, décision qui a permis de réaliser un certain équilibre entre l'effort financier nouveau et les diverses tendances de l'opinion.

L'augmentation de l'allocation de naissance pour le premier enfant ayant fait l'objet de diverses controverses, le Gouvernement a jugé utile de prévoir de nouvelles modalités de paiement, soit une prime de 4 × 500 francs sous forme d'allocation pré-natale, le restant (5.250) étant liquidé au moment de la naissance.

Enfin, afin de réaliser l'ensemble de ces mesures sociales, sans compromettre pour l'avenir l'équilibre financier du régime, mais en conservant au contraire une marge de disponibilités pour une nouvelle phase de réalisations familiales, il n'a pas été procédé à l'indexation des avantages annoncés dans le communiqué du 17 janvier 1962.

Cette non-indexation n'est d'ailleurs pas en contradiction avec la loi du 12 avril 1960 sur la liaison des allocations sociales à l'indice des prix de détail. En effet, le communiqué du 17 janvier 1962 constituait une déclaration d'intentions. Or, la législation précitée n'est applicable qu'aux seules cotisations ou prestations sociales déjà arrêtées dans les textes légaux. C'est d'ailleurs en application de cette loi que l'indexation a joué pour les cotisations dont notamment celles prévues par la loi du 25 juillet 1962.

De même, les nouvelles prestations familiales seront évidemment soumises, pour l'avenir, au jeu de l'index puisqu'elles seront déterminées par un arrêté royal dont les dispositions sont, bien entendu, prises en concordance avec la loi du 12 avril 1960.

Le Conseil d'Etat n'a pas été consulté au sujet de cet arrêté royal, puisque celui-ci ne tend qu'à modifier les chiffres des prestations sociales, problème relevant de la responsabilité et de la compétence du Gouvernement.

door de Regering in januari aangekondigde nieuwe uitkeringen niet aan het indexcijfer gekoppeld zijn.

Een lid legt bijzonder de nadruk op deze kwestie en oppert de mening, dat de niet-koppeling aan het indexcijfer formeel in strijd is met de wet van 12 april 1960 tot eenmaking van de verschillende regeling tot koppeling aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijs. Hij toont zich daarover des te meer verwonderd, daar tijdens het debat in het Parlement over de wet van 25 juli 1962 tot verhoging van de loongrens voor de bijdragen bestemd voor de kinderbijslagen te verstaan was gegeven, dat deze nieuwe inkomsten geheel besteed zouden worden aan de verhoging van de kinderbijslagen, en dat bij de verdeling ervan de voorrang zou worden gegeven aan de grote gezinnen. Aangezien het maximum der bijdragen aan het indexcijfer gekoppeld werd, vraagt men zich af waarom zulks niet met alle uitkeringen gebeurd is. Dienaangaande vernam hij overigens graag, of de Raad van State geraadpleegd werd over het ontwerp van koninklijk besluit waarbij de voor 1 oktober 1962 aangekondigde nieuwe voordelen moeten worden geconcretiseerd.

De Minister herinnert eraan, dat de Regering besloten heeft de toekenningswijzen te bepalen voor de sedert januari aangekondigde gezinsuitkeringen — die op 1 oktober 1962 ingaan — daar hij rekening heeft willen houden met de conclusies vervat in het verslag van de Commissie voor bevolkings- en gezinsproblemen, zomede met de reacties van de verschillende betrokken kringen.

Daar in dit verslag het beginsel geponeerd is van gelijke rechten voor alle kinderen — ongeacht hun rang — op gelijke bijslagen, heeft men besloten — gelet op het gebrek aan de nodige gelden voor het uitvoeren van een dergelijk voorstel — om bij de verdeling van de nieuwe inkomsten de voorrang te geven aan de gezinnen met de grootste lasten; doch in dezelfde gedachtengang is tevens beslist, voor het tweede kind eveneens een supplement te geven; deze laatste beslissing bracht dan een zeker evenwicht tussen de nieuwe financiële inspanning en de diverse opiniestromingen.

Daar de verhoging van het kraamgeld voor het eerste kind tot allerlei bewijzingen aanleiding had gegeven, achtte de Regering het dienstig nieuwe uitkeringen ter zake vast te stellen, en wel een premie van 4 × 500 frank in de vorm van prenatale uitkeringen, terwijl de resterende 5.250 frank bij de geboorte uitgekeerd zal worden.

Tenslotte werd beslist — ten einde al deze sociale voorzieningen ten uitvoer te kunnen leggen, zonder in de toekomst het financiële evenwicht van het stelsel in gevaar te brengen, doch integendeel naderhand een aantal nieuwe voordelen aan de gezinnen te kunnen verlenen — de in het communiqué van 17 januari 1962 aangekondigde voordelen niet aan het indexcijfer te koppelen.

Laatsgenoemde maatregel is overigens niet in strijd met de wet van 12 april 1962 betreffende de koppeling van de kinderbijslagen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijs. Immers, het communiqué van 17 januari 1962 gold als een verklaring, waarin voornemens te kennen gegeven werden. Nu is de voornoemde wetgeving slechts van toepassing op de reeds in wetteksten vastgelegde sociale bijdragen en uitkeringen. Op deze wet steunt overigens de koppeling aan het indexcijfer voor de bijdragen, met name voor die waarop de wet van 25 juli 1962 betrekking heeft.

Evenzo zullen alle gezinsuitkeringen vanzelfsprekend in de toekomst aan het indexcijfer worden gekoppeld, aangezien zij zullen worden vastgesteld bij een koninklijk besluit, waarvan de bepalingen natuurlijk in overeenstemming met de wet van 12 april 1960 zijn genomen.

Voor dit koninklijk besluit is het advies van de Raad van State niet ingewonnen, daar het er slechts toe strekt de bedragen van de sociale uitkeringen te wijzigen, een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de Regering behoort.

Par contre, la Commission des allocations familiales consultée a émis un avis favorable quant au relèvement des prestations, tout en formulant certaines réserves au sujet du paiement par les offices nationaux des avances de la prime de naissance pour le premier enfant. A ce propos, le Ministre déclare encore que cette procédure a été envisagée afin de réaliser une simplification administrative et un contrôle plus certain de l'octroi de ces nouveaux avantages, mais qu'il ne faut y voir, pour les Caisses libres, aucune dépossession de leurs prérogatives.

Enfin, le Ministre annonce qu'il a chargé une Commission fonctionnant au sein de son département d'étudier la refonte générale de la législation en la matière.

Politique démographique et familiale.

D'autres intervenants, tout en appréciant l'augmentation des allocations familiales, regrettent par contre que, dans la répartition des nouveaux moyens financiers, on n'ait pas tenu compte des familles de un ou deux enfants.

Bien qu'il reconnaise que la promotion de la famille n'est pas de la compétence du Ministre de la Prévoyance Sociale, un Commissaire déplore cependant que le Gouvernement n'ait pas encore mieux défini sa position en la matière, politique qui, d'après lui, doit bénéficier d'une priorité absolue.

Plusieurs Commissaires regrettent que le rapport de la Commission familiale et démographique n'ait pas été publié *in extenso* et souhaitent en recevoir le texte complet. Au sujet de ce rapport, un membre parlant au nom de son groupe, émet de nettes réserves quant aux conclusions qui y sont formulées, compte tenu de la composition politique et linguistique de la Commission qui a été chargée d'élaborer ce document. Il s'émeut du fait que par la publication de ce document, il apparaît que le Gouvernement le cautionne. C'est pourquoi le même membre souhaiterait connaître les intentions de ce dernier et pose la question de savoir si le Parlement sera consulté. A ce sujet, le même Commissaire se plaint de la procédure qui consiste à prendre l'avis des milieux de fonctionnaires et des partenaires sociaux, puis à présenter des solutions en mettant le Parlement devant des faits accomplis.

Le Ministre souligne qu'il s'agit d'une Commission constituée par décision gouvernementale et qui, de ce fait, a travaillé sous la responsabilité directe du Premier Ministre.

Il soumettra donc à celui-ci le voeu exprimé par le Commissaire d'être mis en possession du texte *in extenso*.

D'autre part, en ce qui concerne la composition politique et linguistique de la Commission, le Ministre estime que cette question ne peut entrer en ligne de compte, puisqu'il s'agit en l'occurrence d'un groupe de travail de fonctionnaires chargés de préparer un document d'étude à l'intention du gouvernement qui prendra la responsabilité politique des conclusions à tirer de cette étude.

Les prérogatives du Parlement seront respectées, au moment où celui-ci devra se prononcer sur les projets de loi de politique familiale.

* * *

Enfin des commissaires ont demandé que, dans le but d'aider à l'installation des jeunes ménages, le Gouvernement envisage la majoration de la subvention à l'épargne pré-

De Commissie voor de gezinsuitkeringen daarentegen, sprak zich, na raadpleging, uit ten gunste van een verhoging van de uitkeringen, waarbij zij niettemin enig voorbehoud maakte voor de betaling door de nationale diensten van de voorschotten op het kraamgeld voor het eerste kind. De Minister verklaart dienaangaande nog, dat deze procedure overwogen is met het oog op een administratieve vereenvoudiging en op een beter toezicht op de uitkering van deze nieuwe voordeelen, doch dat daardoor geen enkele inbreuk op de prerogatieven van de vrije kassen gemaakt wordt.

Tenslotte kondigt de Minister aan, dat hij een in zijn departement werkende Commissie belast heeft met de bestudering van de algemene hervorming der ter zake geldende wetgeving.

Bevolkings- en gezinsbeleid.

Andere sprekers uiten hun tevredenheid over de verhoging van de kinderbijslagen, doch zij betreuren daarentegen, dat bij de verdeling van de nieuwe financiële middelen geen rekening is gehouden met de gezinnen die één of twee kinderen tellen.

Een lid erkent, dat het gezinsbeleid niet onder de Minister van Sociale Voorzorg ressorteert, doch hij vindt het jammer dat de Regering haar gezinsbeleid — dat volgens hem beslist de voorrang moet krijgen — niet beter uitgestippeld heeft.

Verscheidene commissieleden betreuren, dat het verslag van de Bevolkings- en Gezinscommissie niet *in extenso* gepubliceerd is en verlangen er de volledige tekst van te ontvangen. Steeds over dit verslag, verklaart een lid, namens zijn fractie, zeer terughoudend te staan tegenover de daarin vervatte conclusies, rekening houdend met de politieke samenstelling van en de taalverhouding in de Commissie, die met het opstellen van dit document werd belast. Hij protesteert tegen het feit dat de Regering door de publicatie van dit document er in zekere zin borg voor staat. Daarom vernam dit lid gaarne meer over haar voornemens en hij stelt de vraag, of het Parlement ter zake geraadpleegd zal worden. Steeds in hetzelfde verband klaagt dit lid over de procedure waarvan gebruik is gemaakt, nl. het inwinnen van het advies van ambtenarenkringen en van de sociale partners, waarna oplossingen voorgesteld worden en het Parlement voor een voldongen feit geplaatst.

De Minister vestigt er de aandacht op, dat het hier om een commissie gaat die bij regeringsbeslissing opgericht is en die derhalve onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de Eerste Minister werkzaam was.

Daarom zal hij ook aan deze laatste de wens van het lid voorleggen, die in het bezit van de complete tekst gesteld wil worden.

Anderdeels meent de Minister dat geen rekening mag worden gehouden met de politieke samenstelling van en de taalverhouding in de commissie, aangezien het hier om een werkgroep van ambtenaren gaat, die gelast werden een werkdocument op te stellen ten gerieve van de Regering, die politiek verantwoordelijk zal zijn voor de uit deze studie te trekken conclusies.

De hand zal worden gehouden aan de prerogatieven van het Parlement wanneer dit zich zal moeten uitspreken over de wetsontwerpen op het stuk van gezinsbeleid.

* * *

Ten slotte hebben commissieleden gevraagd dat de Regering, ten einde de jonge gezinnen bij hun installatie te helpen, de verhoging zou overwegen van de toelage voor

nuptiale et qu'il augmente les subsides payés aux mutualités qui accordent la dot au mariage.

Ces questions, dit le Ministre, font partie d'un problème d'ensemble qui sera étudié dans le cadre de la politique familiale et démographique du Gouvernement.

* * *

A propos du travail féminin à mi-temps envisagé dans le rapport de la Commission démographique et familiale, le Ministre est d'avis qu'il y a lieu de l'étudier sous le double aspect du travail occasionnel et de la disponibilité de la main-d'œuvre.

A cette occasion, certains membres féminins de la Commission insistent pour que les mesures à prendre n'aient pas pour conséquence de constituer une main-d'œuvre féminine marginale, sur le plan des prestations salariales et sociales.

Le Ministre rassure les intervenantes et informe la Commission qu'un groupe de travail de fonctionnaires de son département vient de communiquer les conclusions d'une étude relative à l'application de la législation sociale aux travailleuses part-time.

Assurance Maladie-Invalidité.

Des Commissaires qui sont intervenus dans cette partie de la discussion, ont demandé si le projet de réforme annoncé pourra être déposé rapidement. La plupart s'intéressent également à la gratuité des soins médicaux en faveur des pensionnés, veuves et invalides.

Le Ministre affirme que ce problème se présente assez favorablement.

On aurait pu s'étonner du fait que le projet de réforme ne soit pas encore déposé au Parlement. Mais plusieurs étapes ont été prévues pour la solution de ce problème. Des discussions ont eu lieu à différents niveaux, depuis le groupe de travail constitué en « Table Ronde » et réunissant les représentants qualifiés des divers milieux intéressés à la réforme jusqu'au groupe politique formé des représentants des partis de la majorité, en passant par les mutualités, les médecins et les pharmaciens, qui eurent ainsi l'occasion d'exposer leur point de vue.

Cette confrontation des opinions a évidemment pris un certain temps, mais à présent les divergences fondamentales ont pu être écartées et les conclusions pourront très prochainement être déposées sous forme de projet de loi.

D'une façon plus générale, le régime de l'assurance maladie-invalidité a été amélioré par une série de mesures : ainsi le sort des pensionnés et veuves qui avaient cessé de cotiser, a été réglé favorablement; les indemnités d'invalidité ont été augmentées et l'indexation du prix de la journée d'entretien a été réalisée. Celui-ci sera d'ailleurs prochainement réexaminé.

La question des soins médicaux et pharmaceutiques aux pensionnés, veuves et invalides, sera réglée dans le cadre du projet de réforme générale.

D'autre part, la Commission a noté avec satisfaction la majoration de 10 % des indemnités de maladie, en vertu de l'arrêté ministériel paru au *Moniteur* du 9 octobre dernier.

het prenuptiaal sparen en dat zij de toelagen zou verhogen die uitgekeerd worden aan de ziekenfondsen die de huwelijkspremie toekennen.

De Minister zegt dat die vraagstukken deel uitmaken van een algemeen probleem, dat binnen het kader van het gezins- en bevolkingsbeleid van de Regering zal bestudeerd worden.

* * *

In verband met de « part-time » vrouwendarbeid die in het verslag van de Commissie voor de bevolkings- en gezinsproblemen wordt overwogen, meent de Minister dat deze dient bestudeerd te worden onder het dubbele aspect van het gelegenheidswerk en de beschikbaarheid van arbeidskrachten.

Naar aanleiding hiervan wordt door sommige vrouwelijke leden van de Commissie aangedrongen opdat de te treffen maatregelen geen aanleiding zouden zijn tot het vormen van marginale vrouwelijke werkkrachten, op het vlak van de loon- en sociale uitkeringen.

De Minister stelt de sprekers gerust en brengt ter kennis van de Commissie dat een werkgroep, samengesteld uit ambtenaren van zijn departement, de conclusies pas heeft medegedeeld van een studie over de toepassing van de sociale wetgeving op de « part-time » arbeidsters.

Ziekteverzekerung.

Door Commissieleden die bij de besprekking van die aanlezenheid het woord hebben gevoerd werd gevraagd of het overwogen hervormingsontwerp binnenkort ingediend zal kunnen worden. De meesten stellen ook belang in de kosteloze geneeskundige verzorging van de gepensioneerden, de weduwen en de invaliden.

De Minister zegt dat dit vraagstuk thans een tamelijk gunstig uitzicht vertoont.

Het had verwondering kunnen baren dat het hervormingsontwerp nog niet bij het Parlement ingediend werd. Maar verschillende etages werden voorzien voor de oplossing van dit probleem. Besprekingen werden gevoerd op verscheidene niveaus, vanaf de « werkgroep », die als « Ronde Tafel » ingesteld werd en de bevoegde vertegenwoordigers groepeerde van de diverse bij de hervorming betrokken milieus, tot de politieke groep, die samengesteld was uit vertegenwoordigers van de meerderheidspartijen, via de mutualiteiten, de geneesheren en de apothekers, die aldus de gelegenheid hadden hun standpunt uiteen te zetten.

Die confrontatie van de onderscheidene meningen heeft vanzelfsprekend een zekere tijd in beslag genomen, maar de meningsverschillen, wat de grond van de zaak betrifft, zijn thans uit de weg geruimd kunnen worden en de besluiten zullen zeer binnenkort in de vorm van een wetsontwerp kunnen neergelegd worden.

In meer algemene zin werd het stelsel van de ziekteverzekerung door een reeks maatregelen verbeterd : zo werd het lot van de gepensioneerden en van de weduwen, die niet verder hun bijdragen betaalden, op gunstige wijze geregeld; de invaliditeitsuitkeringen werden vermeerderd en de koppeling aan het indexcijfer van de prijs van de onderhoudsdag werd doorgevoerd. Deze zal trouwens binnenkort opnieuw worden onderzocht.

Het vraagstuk van de geneeskundige en farmaceutische verzorging van de gepensioneerden, de weduwen en de invaliden, zal geregeld worden in het kader van het ontwerp van algemene hervorming.

Anderzijds noteerde de Commissie met voldoening de verhoging met 10 % van het ziekengeld, krachtens het ministerieel besluit verschenen in het *Staatsblad* van 9 oktober II.

Enfin à la demande d'un commissaire tendant à voir étendre le bénéfice de l'assurance maladie-invalidité aux fonctionnaires et aux étudiants, le ministre répond que cela fait également partie de l'ensemble de la réforme.

* * *

Ouvriers mineurs.

Un membre demande si le moment n'est pas venu de réclamer aux patrons charbonniers qui sont encore redevables d'arriérés considérables de cotisations et dont la situation de trésorerie s'est considérablement améliorée grâce à l'assainissement du marché charbonnier et à la liquidation des stocks, le paiement des sommes encore dues aux différents secteurs de la sécurité sociale. Dans la négative, il faut retenir ces sommes sur les subventions que certains charbonnages reçoivent de la part des pouvoirs publics.

Un autre membre est d'avis qu'il serait injuste de porter un jugement sur la situation des charbonnages sans tenir compte de tous les éléments du problème et sans mettre en regard la situation en 1945 : grave pénurie, d'une part, et celle de 1962 : surproduction, d'autre part.

Le Ministre assure que cette question retient sa meilleure attention, notamment à l'égard des patrons défaillants. La situation des retards de cotisations s'est d'ailleurs considérablement améliorée, comme l'indique le tableau ci-après :

au 1 ^{er} janvier 1961	... ...	1.676 millions
31 janvier 1962	... ...	1.185 millions
28 février 1962	... ...	1.161 millions
31 mars 1962	... ...	1.112 millions
30 avril 1962	... ...	1.076 millions
31 mai 1962	... ...	1.034 millions
30 juin 1962	... ...	1.006 millions
31 juillet 1962	... ...	983 millions
31 août 1962	... ...	963 millions

* * *

Dans le domaine de la pension, un commissaire émet trois voeux précis :

— pour les ouvriers de surface, permettre l'étalement de la carrière de 20 ans jusqu'à 60, au lieu de 55 ans;

— pour les ouvriers du fond, ramener à moins de 5 ans la durée d'activité minimum, requise pour ouvrir le droit à la pension d'invalidité;

— pour les ouvriers mineurs, travailleurs obligatoires des mines allemandes, garantir les droits à une pension relevant de la législation belge, et non des accords européens en la matière.

Ce sont, dit le ministre, autant de problèmes dont la solution dépend des possibilités financières du régime.

L'arrêté royal du 4 avril 1962 relatif aux pensions des ouvriers mineurs, veuves et invalides a amélioré sensiblement le sort de ces derniers; ceci explique en partie l'augmentation du montant des interventions sociales en faveur des ouvriers mineurs à charge du budget de 1963.

Il y a lieu, à ce sujet, de souligner que pour 87.000 mineurs actifs, il y a 130.000 pensionnés, et que pour une masse salariale de 7 milliards, les interventions de l'Etat, dans le seul budget de la Prévoyance Sociale, non comprises

Tenslotte, op de vraag van een Commissielid, ertoe strekkende de ambtenaren en de studenten ook de voordeelen van de Maatschappelijke Zekerheid, met name van de ziekteverzekering, te laten genieten, antwoordt de Minister dat dit ook deel uitmaakt van het bestek der hervorming.

* * *

Mijnwerkers.

Een lid vraagt of het ogenblik niet gekomen is om van de mijnbazen, die nog belangrijke achterstallige bijdragen schuldig zijn en wier geldelijke toestand aanzienlijk verbeeterd is dank zij de sanering van de kolenmarkt en de afvoering van de voorraden, de betaling te eisen van de bedragen die zij nog schuldig zijn aan de onderscheiden sectoren van de maatschappelijke zekerheid. Anders dient men die bedragen af te houden van de toelagen die sommige kolenmijnen ontvangen van de openbare machten.

Een ander lid is de mening toegedaan dat het onrechtvaardig zou zijn een oordeel uit te brengen over de toestand van de kolenmijnen zonder rekening te houden met alle gegevens van het vraagstuk en zonder tegenover elkaar te stellen : de toestand in 1945 : groot gebrek, en die in 1962 : overproductie.

De Minister geeft de verzekering dat dit vraagstuk gans zijn aandacht weerhoudt, onder meer ten opzichte van de patroons die in gebreke blijven. De toestand inzake de achterstal van de bijdragen is ten andere ten zeerste verbeeterd, zoals blijkt uit de hiernavolgende tabel :

op 1 januari 1961	... ...	1.676 miljoen
31 januari 1962	... ...	1.185 miljoen
28 februari 1962	... ...	1.161 miljoen
31 maart 1962	... ...	1.112 miljoen
30 april 1962	... ...	1.076 miljoen
31 mei 1962	... ...	1.034 miljoen
30 juni 1962	... ...	1.006 miljoen
31 juli 1962	... ...	983 miljoen
31 augustus 1962	... ...	963 miljoen

* * *

Een commissielid brengt drie précise wensen naar voren in verband met het pensioen :

— wat de bovengrondse arbeiders betreft, het spreiden van de loopbaan toestaan van 20 tot 60 jaar, in plaats van tot 55 jaar;

— voor de ondergrondse arbeiders, de minimum activiteitsduur, die vereist is om het recht op een invaliditeitspensioen te doen ingaan, tot minder dan 5 jaar terugbrengen;

— voor de mijnarbeiders die verplicht tewerkgesteld werden in de Duitse mijnen, het recht waarborgen op een pensioen dat onderworpen is aan de Belgische wetgeving, en niet aan de Europese akkoorden ter zake.

Dit zijn, aldus de Minister, zoveel problemen, waarvan de oplossing ongeschikt is aan de financiële mogelijkheden van het stelsel.

Bij het koninklijk besluit van 4 april 1962 betreffende het pensioen van de mijnwerkers, weduwen en invaliden werd het lot van deze laatsten merkelijk verbeterd; zulks verklaart gedeeltelijk de verhoging van het bedrag van de maatschappelijke bijdragen ten gunste van de mijnwerkers ten beware van de begroting voor 1963.

In dit verband dient er de nadruk te worden op gelegd dat er tegenover 87.000 arbeidende mijnwerkers 130.000 gepensioneerden zijn, en dat voor een loonmassa van 7 miljard, de Rijksbijdragen op de begroting van Sociale Voorzorg

les exemptions de cotisations qui viennent d'être décidées à titre exceptionnel, dépassent le chiffre de 5 ½ milliards.

* * *

Un membre s'informe de la réparation de la silicose et de l'érection du centre médico-technique de Morlanwelz, du coût de son installation, du recrutement du personnel, etc...

Le Ministre est extrêmement attentif au problème posé par la reconnaissance de la silicose en tant que maladie professionnelle.

Dans le cadre de la prévention et de la réparation de la pneumoconiose du mineur, l'érection d'un nouveau centre médico-technique « Fondation Reine Elisabeth - Centre Achille Delattre », à Morlanwelz, est en voie d'exécution, les plans et projets ayant été approuvés par le conseil d'administration du Fonds national de retraite des ouvriers mineurs maître de l'ouvrage, et la maquette en a été présentée à S. M. la Reine Elisabeth.

Parallèlement à cette réalisation, il importe d'étudier le statut des centres médico-techniques et d'envisager les solutions à apporter à l'organisation d'une véritable tutelle sanitaire des ouvriers mineurs.

Maladies professionnelles.

Un membre considère qu'il y a incontestablement une interpénétration des risques en cette matière entre les différents secteurs industriels; très souvent une maladie professionnelle n'est pas le résultat de l'activité de l'ouvrier dans la dernière industrie qui l'a occupé, mais est le fait de toute une carrière. Il y aurait lieu de reconnaître toutes les maladies professionnelles et de répartir les charges sur l'ensemble des employeurs en réclamant une quote-part plus importante aux industries exposant particulièrement les travailleurs aux risques.

Le Ministre annonce qu'un projet de loi en la matière est prêt. Il s'inspire largement des conclusions et propositions du groupe de travail chargé de l'étude de la réforme de cette législation. Il couvrira également la prévention et la réparation de la silicose.

Estropiés et mutilés.

Sur proposition de certains membres, la Commission est unanime à réclamer le relèvement du plafond de l'état de besoin, notion qui devrait disparaître puisqu'elle va à l'encontre du but poursuivi par le législateur, à savoir : faire rentrer les estropiés et mutilés dans le circuit économique du travail.

L'adaptation de leurs allocations à l'indice du coût de la vie s'impose également.

Selon un membre, les épileptiques, placés ou non dans des institutions, doivent être assimilés aux allocataires pré-cités.

Enfin, demande déjà antérieurement formulée et dont la dépense est minime : l'assimilation des estropiés aux invalides de guerre, pour le remboursement des frais de transport lors des comparutions devant les commissions d'appel.

Le Ministre espère qu'il pourra très prochainement réaliser ces adaptations indispensables et partage l'opinion qu'en ce qui concerne les estropiés et mutilés, il y a lieu

het bedrag van 5,5 miljard overschrijden — niet medege-rekend de vrijstellingen van bijdragen, waartoe zo pas bij uitzondering werd beslist.

* * *

Een lid stelt vragen betreffende de vergoeding der aan silicose lijdende arbeiders en de oprichting van het medisch-technisch centrum van Morlanwelz, de installatiekosten ervan, de aanwerving van het personeel, enz...

Het probleem van de erkenning van de silicose als beroepsziekte houdt de gans bijzondere aandacht van de Minister gaande.

Ter voorkoming en vergoeding van de mijnwerkers-pneumoconiosis wordt, te Morlanwelz, een nieuw medisch-technisch centrum « Stichting Koningin Elisabeth-Centrum Achille Delattre » opgericht, waarvan de plannen en ontwerpen werden goedgekeurd door de raad van beheer van het Rijkspensioenfonds voor Mijnwerkers, dat opdracht heeft gegeven tot het uitvoeren van dit werk. Het model ervan werd aan H. M. Koningin Elisabeth voorgesteld.

Naast deze verwezenlijking dient ook aandacht besteed te worden aan het statuut van de medisch-technische centra en aan de door de organisatie van een werkelijk toezicht op de gezondheid der mijnwerkers gestelde problemen.

Beroepsziekten.

Naar de mening van een lid kan op dit gebied de inter-penetratie van de risico's tussen de verschillende nijver-heidssectoren niet betwist worden; zeer vaak gebeurt het dat een beroepsziekte door een arbeider wordt opgedaan niet in de industrietak, waar hij het laatst werd tewerk-gesteld, maar het gevolg is van een ganse loopbaan. Alle beroepsziekten zouden moeten worden erkend en de eruit voortvloeiende lasten verdeeld over alle werkgevers, met dien verstande dat een groter aandeel zou gevraagd worden van de nijverheden, waar de arbeiders meer aan risico's zijn blootgesteld.

De Minister kondigt aan dat een ontwerp van wet ter zake klaar ligt. Bij de uitwerking ervan werd in ruime mate rekening gehouden met de besluiten en voorstellen van de werkgroep, die met de studie van de hervorming van deze wetgeving was belast. Dit ontwerp is ook gewijd aan de voorkoming en vergoeding van de silicose.

Gebrekkigen en vermindert.

Op voorstel van sommige leden spreekt de Commissie zich eensgezind uit voor de verhoging van de grens van de behoeftige toestand. Dit laatste begrip dient te verdwijnen, daar het indruist tegen het door de wetgever nastreefde doel, met name de gebrekkigen en vermindert in de econo-mische arbeidscyclus terug op te nemen.

Verder moeten de hun verleende tegemoetkomingen aan het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud worden aangepast.

Een lid is van mening dat de epileptici, of zij in een instelling worden opgenomen of niet, met de hoger genoemde rechthebbenden moeten worden gelijkgesteld.

Tenslotte nog een reeds vroeger gestelde vraag, waarmede slechts een geringe uitgave is gemoeid : de gelijk-stelling van de gebrekkigen met de oorlogsinvaliden, voor de terugbetaling van de vervoerkosten, wanneer zij voor de commissies van beroep moeten verschijnen.

De Minister hoopt dat hij zeer binnenkort tot deze onont-beerlijke aanpassingen zal kunnen overgaan en is het ermee eens dat, wat gebrekkigen en vermindert betreft, het bedrag

de revoir le taux des allocations accordées à cette catégorie sociale particulièrement digne d'intérêt, ainsi que les dispositions relatives à l'état de besoin.

Accidents du travail.

Le Ministre informe la Commission de l'intention du Gouvernement de revoir la législation, notamment en ce qui concerne le relèvement du plafond des salaires à prendre en considération pour la réparation des anciennes victimes d'accidents du travail et la péréquation des indemnités, ainsi que l'adaptation de l'état de besoin.

Congés culturels.

Tout en appréciant particulièrement l'effort accompli en faveur des pensionnés, un commissaire souhaite que des mesures favorables aux jeunes travailleurs fassent également l'objet de la sollicitude du Gouvernement. Il demande où en est la question des congés culturels.

Le ministre signale que, en possession des conclusions du groupe de travail, composé des parlementaires-auteurs de propositions de loi relatives à cette matière, il a l'intention de déposer très prochainement un projet de loi rencontrant cette revendication.

Examen des articles et votes.

A la discussion des articles, un membre exprime l'avis que le crédit de 805 millions prévu à l'article 28/4 relatif aux paiements des allocations aux estropiés et mutilés apparaît insuffisant par rapport au crédit de 730 millions déjà dépassé en 1962 et laissant un découvert de quatre ou cinq mois.

Le ministre estime qu'il n'y a pas de difficultés à relever la subvention prévue en cas de nécessité et compte tenu des intentions du Gouvernement d'améliorer ce secteur.

Il ne manquera pas d'y veiller.

Les articles et l'ensemble du budget ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Alex FONTAINE-BORGUET.

Le Président,

J. DECONINCK.

van de hun uitgekeerde tegemoetkomingen moet verhoogd worden, daar deze sociale groep een bijzondere aandacht verdient. Ook de wetsbepalingen met betrekking tot de behoeftige toestand moeten herzien worden.

Arbeidsongevallen.

De Minister deelt de Commissie mede dat het in de bedoeling van de Regering ligt de wetgeving te herzien, o.m. inzake de verhoging van de grens der lonen, die in aanmerking komen voor de vergoeding der schade voortspruitend uit arbeidsongevallen en de perekwatie van de vergoedingen, alsmede de aanpassing van de behoeftige toestand.

Cultureel verlof.

Hoewel hij ten zeerste de ten voordele van de gepensioneerden gedane inspanning op prijs stelt, wenst een commissielid dat maatregelen ten gunste van de jonge arbeiders eveneens het voorwerp zouden zijn van de regeringszorg. Hij vraagt naar de stand van het vraagstuk betreffende het cultureel verlof.

De Minister deelt mede dat, nu hij in het bezit is van de besluiten van de werkgroep, samengesteld uit parlementsleden die de desbetreffende wetsvoorstellen ingediend hebben, het in zijn bedoeling ligt, zeer binnenkort een wetsvoorstel neer te leggen dat aan die eis tegemoet komt.

Besprekking van de artikelen en stemming.

Bij de besprekking van de artikelen geeft een lid als zijn mening te kennen dat het onder artikel 28/4 voorkomend krediet van 805 miljoen betreffende de betaling van de tegemoetkomingstermijnen aan de gebrekkigen en verminkten onvoldoende lijkt te zijn, zo men het vergelijkt met het reeds in 1962 overschreden krediet van 730 miljoen, dat een ongedekte periode van vier tot vijf maanden openlaat.

De Minister is de mening toegedaan dat het geen moeilijkheid kan opleveren om de voorziene toelage zo nodig te vermeerderen, gelet op de bedoeling van de Regering om die sector te verbeteren.

Hij zal er over waken dat hierin voorzien wordt.

De artikelen en de begroting in haar geheel worden eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

Alex FONTAINE-BORGUET.

De Voorzitter,

J. DECONINCK.

ANNEXE.

BIJLAGE.

Tableaux relatifs à la situation financière, au 31 décembre 1961, ainsi qu'aux prévisions de trésorerie pour 1963, des organismes parastataux dépendant du Ministère de la Prévoyance Sociale.

Office National de Sécurité Sociale.

Situation des recettes et des dépenses pour le 4e trimestre 1961 et les trois premiers trimestres 1962 du 1er janvier 1962 au 30 septembre 1962.

Tabellen betreffende de financiële toestand per 31 december 1961 en de thesaarievoorzieningen, voor 1963, van de parastatale organen die onder het Ministerie van Sociale Voorzorg ressorteren.

Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Stand der inkomsten en uitgaven voor het 4e kwartaal 1961 en de eerste drie kwartalen van 1 januari 1962 tot 30 september 1962.

LIBELLE	Recettes Ontvangsten	Dépenses Versements aux institutions	TEKST
		Uitgaven Stortingen aan de instellingen	
4/61. — A. — Régime ordinaire : Recettes de cotisations (y compris 1.792.156.178 comme première provision mensuelle 1/62 et 1.954.415.239 comme deuxième provision mensuelle 1/62)	9.960.719.778		4/61. — A. — Gewoon regime : Ontvangsten van bijdragen (met inbegrip van 1.792.156.178 als eerste maandelijkse provisie 1/62 en 1 miljard 954.415.239 als tweede maandelijkse provisie 1/62).
Recettes de majorations et intérêts ...	30.560.218	9.991.279.996	Ontvangsten van verhogingen en intresten.
B. — Pension domestique : Recettes de cotisations		32.120.169	B. — Pensioen huispersonel : Ontvangsten van bijdragen.
C. — Fonds fermeture entreprises : Recettes de cotisations		1.120.485	C. — Fonds sluiting ondernemingen : Ontvangsten van bijdragen.
1/62. — A. — Régime ordinaire : Recettes de cotisations (y compris 1.798.177.913 comme première provision mensuelle 2/62 et 2.035.805.654 comme deuxième provision mensuelle 2/62)	9.814.680.207		1/62. — A. — Gewoon regime : Ontvangsten van bijdragen (met inbegrip van 1.798.177.813 als eerste maandelijkse provisie 2/62 en 2 miljard 035.805.654 als tweede maandelijkse provisie 2/62).
Recettes de majorations et intérêts ...	30.868.451	9.845.548.658	Ontvangsten van verhogingen en intresten.
B. — Pensions domestiques : Recettes de cotisations		33.241.130	B. — Pensioen huispersonel : Ontvangsten van bijdragen.
C. — Fonds fermeture entreprises : Recettes de cotisations		551.602	C. — Fonds sluiting ondernemingen : Ontvangsten van bijdragen.
2/62. — A. — Régime ordinaire : Recettes de cotisations (y compris 1.940.997.265 comme première provision mensuelle 3/62 et 1.961.499.979 comme deuxième provision mensuelle 3/62)	10.359.624.612		2/62. — A. — Gewoon regime : Ontvangsten van bijdragen (met inbegrip van 1.940.997.265 als eerste maandelijkse provisie 3/62 en 1 miljard 961.499.479 als tweede maandelijkse provisie 3/62).
Recettes de majorations et intérêts ...	33.218.115	10.392.842.727	Ontvangsten van verhogingen en intresten.
B. — Pensions domestiques : Recettes de cotisations		29.417.407	B. — Pensioen huispersonel : Ontvangsten van bijdragen.
C. — Fonds fermeture entreprises : Recettes de cotisations		34.254.198	C. — Fonds sluiting ondernemingen : Ontvangsten van bijdragen.
A. — Régime ordinaire : Total des recettes de cotisations	30.135.024.597		A. — Gewoon regime : Totaal der ontvangsten van bijdragen.
Total des recettes en majorations et intérêts	94.646.784	30.229.671.381	Totaal der ontvangsten van verhoging en intresten.
B. — Pensions domestiques : Total des recettes de cotisations		94.778.706	B. — Pensioen huispersonel : Totaal der ontvangsten van bijdragen.
C. — Fonds fermeture entreprises : Total des recettes de cotisations		35.926.285	C. — Fonds sluiting ondernemingen : Totaal der ontvangsten van bijdragen.

Office national de Sécurité sociale.**Avances effectuées du 1er janvier au 30 septembre 1962.**

Caisse nationale des pensions de retraite et de survie
Caisse nationale des pensions de retraite et de survie domestiques .....
Fonds national assurance maladie-invalidité .....

Office national allocations familiales pour travailleurs salariés .....
Office national de l'Emploi .....
Caisse nationale des vacances annuelles .....
Caisse nationale des pensions pour employés .....
Fonds de sécurité d'existence .....
Caisse spéciale allocations familiales diamantaires .....

Caisse de retraite supplémentaire Imprimerie, Arts graphiques et journaux .....
Fonds de fermeture d'entreprises .....
Fonds de prévoyance en faveur des victimes de maladies professionnelles .....

6.133.849.481
85.955.474
6.528.432.488

8.366.181.294
1.952.580.024
4.561.328.955
2.455.714.355
270.547.006
427.819

9.168.161
15.089.403
14.000.000

30.393.274.460

Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.**Voorschotten uitgekeerd van 1 januari tot 30 september 1962.**

Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.
Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen Huis personeel.
Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit.

Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers.
Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.
Rijkskas voor jaarlijks verlof.
Nationale Kas voor bediendenpensioenen.
Fonds voor bestaanszekerheid.
Bijzondere Kas voor kinderbijslagen van de diamantnijverheid.
Aanvullende Pensioenkas voor het Drukkers-, Grafiek- en Dagbladbedrijf.
Fonds voor sluiting van ondernemingen.
Voorzorgsfonds ten bate van de slachtoffers van heroepziekten.

Caisse nationale de pensions pour employés.**Recettes et dépenses budgétaires au 30 septembre 1962.**

Recettes :
Cotisations .....
Interventions de l'Etat .....
Recettes de transfert .....
Intérêts sur placements .....
Réalisations de placements .....
Remboursements de tiers .....
Recettes diverses .....

455.714.355,—
275.787.000,—
816.911.353,—
1.046.229.722,—
2.022.905.549,—
44.042.958,—
1.691.215.636,75

Total .....

Dépenses :
Frais généraux .....
Transfert à la C. N. P. R. S. .....
Rentes .....
Biens patrimoniaux .....
Avances pour tiers .....
Remboursement trop perçu .....
Placements .....

6.352.806.573,75

70.729.127,75
2.425.000.946,—
177.459.749,—
41.893.346,—
43.954.073,—
23.254.311,—
3.449.255.698,—

Total .....

Caisse nationale des pensions de retraite et de survie.

Montants des recettes et dépenses au 30 septembre 1962.**Situation approximative.**
Secteur « Ouvriers ».

Recettes :
Cotisations O. N. S. S. .....
Intervention de l'Etat .....
Rentes subrogées .....
Intérêts sur placements .....
Récupérations .....
Divers .....
A recevoir de l'Etat .....

6.219.804.955
1.676.797.500 (1)
174.040.701
31.055.952
69.976.684
51.860.740
308.069.744

640.156.544

9.171.756.820'

9.053.006.637
± 30.000.000
± 27.000.000
12.504.707
19.144.658
27.587.094
2.513.724

9.171.756.820

Solde .....

Total .....

Dépenses :
Pensions .....
Frais de paiement .....
Frais d'administration .....
Frais C. G. E. R. .....
Intérêts sur emprunts .....
Pertes sur réalisations de placements .....
Divers .....

Ontvangsten :

Bijdragen.
Staatsbijdragen.
Ontvangsten van overdrachten.
Interessen op beleggingen.
Verwezenlijking van beleggingen.
Terugbetalingen van derden.
Diverse ontvangsten.

Totaal :

Uitgaven :

Algemene onkosten.
Overdrachten aan de R. R. O. P.
Renten
Patrimoniale goederen.
Voorschotten aan derden.
Terugbetaling te veel geïnd.
Beleggingen.

Totaal :

Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.**Bedrag van de ontvangsten en uitgaven op 30 september 1962.**
Benaderende toestand.

Sector « Werklieden ».

Ontvangsten :

Bijdragen R. M. Z.
Staatsbijdragen.
Gesuborgeerde renten.
Interessen op beleggingen.
Terugvorderingen.
Allerlei.
Te ontvangen van de Staat.

Saldo :

Totaal :

Uitgaven :

Pensioenen.
Betalingskosten.
Administratieve kosten.
Kosten A. S. L. K.
Interessen op leningen.
Verlies op verwezenlijking van beleggingen.
Allerlei.

Totaal :

Total .....

(1) Totalité du crédit budgétaire annuel.

(1) Totaal van het jaarlijks begrotingskrediet.

Compte général des recettes et dépenses.

Fonds national de retraite des ouvriers mineurs.

Exercice 1962 (Estimations en millions de francs).
sur la base des opérations actuellement connues.

Dépenses

Prestations sociales servies par le F.N.R.O.M. (Net de récupérations et prescription).

- Pension de retraite et de survie 2.905,0
- Pension d'invalidité 2.155,0
- Charbon gratuit aux pensionnés 458,0
- Pécules de vacances annuelles et de congé complémentaire 820,5
- Divers 25,1

6.363,6

Dépenses de transfert sur des organismes de Sécurité Sociale.

- Pensions mixtes C.N.P.R.S. — quote-part « Mineurs » 205,0
- Quote-part des organismes articulés dans les recettes (F.N.A.M.I., O.N.A.F.T.S., O.N.Empl.) 905,3
- Divers 5,8

1.116,1

Dépenses de fonctionnement et divers.

- Frais d'administration courants 61,8
- Autres dépenses (invest. matériels, provision, amort., etc.) 38,4

100,2

Sub.-Total ... ...

7.479,9

Résultats.

- Diminution du Fonds de Réserve de l'Ass. Vieill. et Survie ... ... -32,0
- Diminution du déficit de l'Assurance invalidité ... ... +80,0
- Excédent des opérations de vacances ann. et de congé complémentaire ... ... +80,0
- Excédent des opérations de capitalisation individuelle (Fonds de cap.) ... ... +169,0

297,0

Total ... ...

7.876,9

Recettes

Cotisations déclarées et majorations.

- Cotisations 2.329,5
- Majorations 10,0

2.339,5

Interventions à fonds perdus de l'Etat.

Budgets des pensions :

- Pensions de vieillesse et de survie 2.468,9
- Pension d'invalidité 2.295,0
- Contributions dans les rentes 38,0

5.229,4

Budget de la Prévoyance Sociale :

- Vacances annuelles et congé complémentaire 338,6
- Intérêts 31,5

57,4

Autres interventions :

- Congé complémentaire (art. 14 de la loi du 16 février 1962) 50,0

5.229,4

Rendement des fonds et recettes diverses.

- Intérêt de retard sur cotisations 50,0
- Revenus financiers 215,1
- Divers 1,3

266,4

Recettes de transfert en provenance d'organismes de Sécurité Sociale.

- Rentes subrogées — organismes tiers 33,0
- Divers 8,6

41,6

Total ... ...

7.876,9

Algemene rekening van ontvangsten en uitgaven.

Nationale pensioenfonds voor mijnwerkers.

Dienstjaar 1962 (Ramingen in miljoenen franken).
Op basis van de huidig gekende verrichtingen.

Uitgaven

Sociale prestaties uitgekeerd door het N.M.P. (Netto van terugvordering en verjaring).

- Rust- en overlevingspensioen.
- Invaliditeitspensioen.
- Kosteloze steenkool aan de gepensioneerden.
- Jaarlijks gezinsverlof en aanvullend verlof.
- Allerlei.

Uitgaven van overdracht aan instellingen van Maatschappelijke Zekerheid.

- Gemengde pensioenen R.R.O.P. aandeel « Mijnwerkers ».
- Aandeel van de organismen die voorkomen op de begroting (R.V.Z.I., R.K.W., R.V.A.).
- Allerlei.

Werkingsuitgaven en allerlei.

- Gewone beheerskosten.
- Andere uitgaven (investeringen van materieel, provisie, afschrijvingen, enz.).

Sub.-Totaal.

Resultaten.

- Vermindering van het Reservefonds van het Overlevings- en Rustpensioen.
- Vermindering van het tekort van de Invaliditeitsverzekering.
- Overschat van de verrichtingen van het jaarlijks en aanvullend verlof.
- Overschat van de persoonlijke kapitaalsverrichtingen (Kapitalisatiefonds).

Totaal.

Ontvangsten

Aangegeven bijdragen en verhogingen :

- Bijdragen.
- Verhogingen.

Niet terugvorderbare tussenkomsten van de Staat.

Begroting van Pensioenen :

- Ouderdoms- en overlevingspensioenen.
- Invaliditeitspensioen.
- Belastingen in de renten.

Begroting van de Sociale Voorzorg :

- Jaarlijks verlof en aanvullend verlof.
- Interesten.

Andere tussenkomsten :

- Aanvullend verlof (art. 14 van de wet van 6 februari 1962).

Opbrengst van de fondsen en allerlei ontvangsten.

- Interest van achterstel op bijdragen.
- Financiële inkomsten.
- Allerlei.

Overdrachtsontvangsten van de organismen voor Sociale Zekerheid.

- Subroegerde renten — andere organismen.
- Allerlei.

Totaal.

**Caisse de Prévoyance et de Secours en faveur des marins
naviguant sous pavillon belge.**

Secteur « Pensions ».

Recettes :

Solde au 1 ^{er} janvier 1962	514.438.502
Cotisations	25.224.757
Subventions de l'Etat	13.168.724
Divers	2.287.894
Intérêts	15.935.364
Opérations en portefeuille	19.497.540

Total	590.552.781
-------	-------------

Dépenses :

Prestations	29.785.590
Placements	41.878.200
Frais d'administration	2.334.122
Divers	1.632.832
Solde au 30 septembre 1962	514.922.037

Total	590.552.781
-------	-------------

**Hulp- en voorzorgskas voor Zeevarenden
onder Belgische vlag.**

Secteur « Pensioenen ».

Ontvangsten :

Saldo op 1 januari 1962.
Bijdragen.
Staatsbijdragen.
Allerlei.
Interesten.
Bewerkingen in portefeuille.

Totaal :

Uitgaven :

Prestaties.
Beleggingen.
Algemene onkosten.
Allerlei.
Saldo op 30 september 1962.

Totaal :

Secteur « Maladie et Invalidité ».

Recettes :

Solde au 1 ^{er} janvier 1962	14.996.841
Cotisations	10.591.395
Subventions de l'Etat	2.176.470
Divers	.208.134
Intérêts	739.839
Opérations en portefeuille	1.116.710

Total	29.829.389
-------	------------

Dépenses :

Prestations	13.569.387
Frais d'administration	19.806
Placements	1.028.752
Divers	11.510
Solde au 30 septembre 1962	15.199.934

Total	29.829.389
-------	------------

Sector « Ziekte en Invaliditeit ».

Ontvangsten :

Saldo op 1 januari 1962.
Bijdragen.
Staatsbijdragen.
Allerlei.
Interesten.
Bewerkingen in portefeuille.

Totaal :

Uitgaven :

Prestaties.
Algemene onkosten.
Beleggingen.
Allerlei.
Saldo op 30 september 1962.

Totaal :

**Office national d'allocations familiales
pour travailleurs indépendants.**

**Recettes et dépenses budgétaires
au 30 septembre 1962.**

Recettes :

Recettes fonctionnelles	248.950.160
Revenus financiers	3.304.947
Recettes exceptionnelles	7.664
Produits de la vente d'objets patrimoniaux	65.929

Total	263.322.030
-------	-------------

**Rijksdienst voor Kinderbijslag
voor Zelfstandigen.**

**Budgettaire ontvangsten en uitgaven
op 30 september 1962.**

Ontvangsten :

Functionele ontvangsten.
Financiële inkomsten.
Uitzonderingsovergangen.
Opbrengsten van de verkoop van patrimoniale voorwerpen.
Financiële patrimoniumontvangsten.
Staatsbijdragen.
Ontvangsten voor orde.

Totaal :

Uitgaven :

Administratiekosten.
Verstrekkingen.
Aankoop van patrimoniale goederen.
Beleggingen en diverse.
Uitgaven voor orde.
Saldo.

Totaal :

Dépenses :

Dépenses administratives	73.139.980
Prestations	369.482.660
Acquisition de biens patrimoniaux	514.305
Placements et divers	69.747.000
Dépenses pour ordre	1.510.403
Solde	79.171.284

Total	593.565.632
-------	-------------

**Office national
pour allocations familiales pour travailleurs salariés.**

Situation financière au 30 septembre 1962.

**Rijksdienst
voor kinderbijslagen voor werknemers.**

Financiële toestand op 30 september 1962.

	Millions — Miljoenen				
	1 ^{er} trimestre 1962	2 ^e trimestre 1962	3 ^e trimestre 1962	Totaux	
	1 ^e kwartaal 1962	2 ^e kwartaal 1962	3 ^e kwartaal 1962	Totalen	
<i>Recettes :</i>					<i>Inkomsten :</i>
O. N. S. S. (régime général) cotisation proportionnelle de 9 %	2.748,—	2.808,—	2.879,—	8.435,—	R. M. Z. (algemeen stelsel) Evenredige bijdragen van 9 %.
F. N. R. O. M. (ouvriers mineurs) cotisation proportionnelle de 9 %	160,50	165,—	146,—	471,50	N. P. F. M. W. (mijnwerkers) evenredige bijdrage van 9 %.
O. S. S. M. M. (marins de commerce) cotisation proportionnelle de 9 % ...	6,50	6,25	6,50	19,25	D. M. Z. Z. K. (zeelieden ter koopvaart) evenredige bijdragen van 9 %.
Cotisation capitative hors sécurité sociale	97,75	97,50	99,—	294,25	Hoofdelijke bijdragen buiten sociale zekerheid.
Subside de l'Etat	150,—	150,—	150,—	450,—	Rijkstoelage.
	3.162,75	3.226,75	3.280,50	9.670	
<i>Dépenses :</i>					<i>Uitgaven :</i>
Allocations familiales : taux ordinaires ...	2.475,75	2.592,—	2.682,—	7.749,75	Kinderbijslag : gewone bedragen.
Allocations familiales : taux majorés pour enfants d'invalides	182,25	183,25	188,—	553,50	Kinderbijslag : verhoogde bedragen voor kinderen van invaliden.
Allocations familiales : taux majorés pour orphelins	137,25	138,25	142,—	417,50	Kinderbijslag : verhoogde bedragen voor wezen.
Allocations de naissance	93,25	96,50	98,—	287,75	Geboortetoeslagen.
Prais d'assignations postales	11,25	11,50	12,—	34,75	Kosten van postassignaties.
Frais d'administration	56,25	57,—	57,—	170,25	Administratiekosten.
Transfert à la Caisse spéciale des communes	35,25	34,25	34,25	103,75	Overdracht aan de Bijzondere Kas der Gemeenten.
	2.991,25	3.112,75	3.213,25	9.317,25	
Excédent des recettes sur les dépenses	171,50	114,—	67,25	352,75	Overschot van de ontvangsten op de uitgaven.

Fonds National d'assurance maladie invalidité.
Exercice 1962.

Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit.
Dienstjaar 1962.

LIBELLE	1962 Prévisions nouvelles — Nieuwe ramingen	TEKST
A. Recettes à considérer :		A. In aanmerking te nemen ontvangsten :
O. N. S. S. (y compris salaire hebdomadaire garanti)	8.512	R. M. Z. (gewaarborgd weekloon inbegrepen).
F. N. R. O. M.	300	N. P. M.
O. N. P. C.	35	R. V. A.
Subventions O. A.	.560	Toelagen V. O.
Cotisations chômeurs involontaires	240	Bijdragen onvrijwillig werklozen.
Cotisations travailleurs à domicile et militaires assurés sociaux	3	Bijdragen dienstboden en sociaal verzekerde militaires.
Conventions Internationales	43	Internationale verdragen.
Subventions extraordinaires	2.226	Buitengewone toelagen.
Cotisations personnelles	60	Persoonlijke bijdragen.
Revenus financiers et divers	30	Financiële inkomsten en allerlei.
	13.009	
	Exercice 1962 Evaluations nouvelles — Dienstjaar 1962 Nieuwe ramingen	
B. Dépenses à considérer :		B. In aanmerking te nemen uitgaven :
a) Dépenses courantes (suivant 1961)	12.110	a) Gewone uitgaven (volgens 1961).
b) Augmentation résultant de l'accroissement des dépenses des 8 premiers mois de 1962 comparées à celles de 1962 (+ 8,80 %)	1.066	b) Verhoging tengevolge van de toename der uitgaven over de eerste 8 maanden van 1962 vergeleken met die over 1961 (+ 8,80 %).
c) Augmentations spéciales suivant index	+ 47	c) Bijzondere verhoging ingevolge indexcijfer.
d) Frais administratifs à rembourser par le F. N. A. M. I.	13.223	d) Door het R. V. Z. I. te vergoeden bestuurskosten.
	- 627	
e) Le F. N. A. M. I. supporte les charges suivantes : Frais administratifs	12.596	e) Het R. V. Z. I. draagt volgende lasten : Bestuurskosten.
Charges diverses	132	Verscheidene lasten.
	+ 665	
	13.393	

LIBELLE	Assurance Maladie — Ziekte-verzekering	C. N. I. — R. K. I.	Total — Totaal	TEKST
<i>Exercice 1962.</i>				<i>Dienstjaar 1962.</i>
C. Résultat :				C. Uitkomsten :
Recettes	9.647	1.136	10.783	Ontvangsten.
Dépenses	10.968	2.425	13.393	Uitgaven.
Résultat après répartition des recettes ordinaires	M. 1.321	M. 1.289	M. 2.610	Uitkomst na omslag van de gewone ontv angsten.
Subvention spéciale répartie sur base résultats prévus de 1962	1.127	1.099	2.226	Bijzondere toelage omgeslagen op grond van de uitkomsten geraamde voor 1962.
Prévision de résultats globaux	M. 194	M. 190	M. 384	Raming der totale uitkomsten.

Caisse Nationale des Vacances Annuelles.

*Recettes et dépenses budgétaires
au 30 septembre 1962.*

<i>Recettes :</i>	
Recette fonctionnelles	4.577.665.059
Revenus financiers	81.389.165
Autres recettes	642.330.271
Recettes pour ordre	174.573.673
Solde	653.667.037
 Total	6.129.625.205
 <i>Dépenses :</i>	
Prestations	5.328.268.963
Dépenses administratives	44.203.538
Charges financières	8.402.927
Autres dépenses	104.780.221
Placements et divers	469.395.883
Dépenses pour ordre	174.573.673
 Total	6.129.625.205

Rijkskas voor Jaarlijks Verlof.

*Budgettaire ontvangsten en uitgaven
op 30 september 1962.*

<i>Ontvangsten :</i>	
Functionele ontvangsten.	
Financiële inkomsten.	
Andere ontvangsten.	
Ontvangsten voor orde.	
Saldo.	
 Totaal :	
 <i>Uitgaven :</i>	
Prestaties.	
Administratiekosten.	
Financiële lasten.	
Andere uitgaven.	
Beleggingen en diversen.	
Uitgaven voor orde.	
 Totaal :	